

SWV VO
ZUID-HOLLAND WEST

Jaarverslag 2023

08-05-2024

Samenwerkingsverband VO
Zuid-Holland West

Johanna Westerdijkplein 1
2521 EN Den Haag

070 315 63 55
info@swvzhw.nl
www.swvzhw.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Algemene informatie	6
2.1 Missie en visie van het SWV	6
2.2 Juridische structuur	7
2.3 Kernactiviteiten en speerpunten ontwikkeling	8
3. Planning en organisatie	10
3.1 Planning & Control cyclus	10
3.2 Organisatie	10
3.3 Personele paragraaf	12
3.3.2 Personeelsvoorzieningen	15
3.3.3 Instroom	15
3.3.4 Uitstroom	15
3.3.5 Ziekteverzuim	16
3.4 AVG	19
3.5 Huisvesting	20
3.6 Kwaliteit	20
3.6.1 Uitgangspunten	20
3.6.2 Monitoring	20
3.6.3 Toezicht Inspectie van het Onderwijs	21
3.7 Ontwikkelingen in 2023	22
3.7.1 Governance	22
3.7.2 Ontwikkeling naar inclusief onderwijs	22
3.7.3	22
3.7.4 Transitie Jeugd- en gezinshulp	23
3.7.5 Residentieel onderwijs	23
4. Inhoudelijk jaarverslag	25
4.1 Dekkend Aanbod	25
4.1.1 De leerlingenontwikkeling	25
4.1.2 Het realiseren van een dekkend onderwijsaanbod	25
4.1.3	31
4.2 Ondersteuning van scholen	31
4.2.1. Tevredenheidsonderzoek	34
4.2.2. Kwaliteitsonderzoek en effectiviteit van het JES	34
4.3 Digitale aanmelding en monitoring	35
4.4 Planning en verantwoording van kwaliteit in de scholen	36
4.5 Thuiszitters	37
4.6 Commissie van Deskundigen	39
4.7 De aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp	40

4.7.1	Haags Toekomstperspectief jeugd- en gezinshulp	40
4.7.2	Samenwerking H3 Programma Passend Onderwijs Jeugdhulp	41
4.7.3	Af- en ombouw residentieel onderwijs JeugdzorgPlus	42
4.8	Rol ouders	43
4.9	Klachten.....	44
5.	Financiën.....	45
5.1	Belangrijkste kenmerken van het financieel beleid	45
5.2	Samenvattend resultaat van het financieel beleid	46
5.3	Staat van baten en lasten 2023.....	46
5.3.1	Baten.....	47
5.3.2	Overige overheidsbijdragen	48
5.3.3	Overige baten	48
5.3.4	Personeelslasten.....	48
5.3.5	Afschrijvingen	48
5.3.6	Huisvestingslasten	49
5.3.7	Overige lasten.....	49
5.3.8	Doorbetaling aan de schoolbesturen	49
5.4	Balans ultimo 2023.....	50
5.5	Kengetallen.....	50
5.6	Treasury-verslag	51
5.7	Continuïteitsparagraaf	51
5.7.1	Inleiding	51
5.7.2	Ontwikkeling leerlingenaantallen.....	52
5.7.3	Meerjaren balanspositie.....	52
5.7.4	Ontwikkeling eigen vermogen	52
5.7.5	Meerjaren exploitatie	53
5.7.6	Meerjaren kasstroomoverzicht	53
5.7.7	Risicoanalyse/Risicomanagement	54
5.7.8	Aanwezigheid en werking van het interne beheersings- en controlesysteem.....	54
6.	Horizontale verantwoording	55
7.	Verslag van het DB, IB, TB, RvT en RAS	57
7.1	De Governance	57
7.2	Verslag Dagelijks Bestuur (DB)	57
7.3	Verslag Integraal Bestuur (IB).....	60
7.4	Verslag Toezichhoudend Bestuur (TB).....	62
7.5	Verslag Raad van Toezicht (RvT)	63
7.6	Verslag Raad van Aangesloten Schoolbesturen (RAS)	64

1. Inleiding

In ons jaarverslag 2023 treft u algemene informatie aan over de ontwikkelingen binnen de Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Den Haag en omstreken, kortweg SWV Zuid-Holland West. Het bestuur legt middels dit jaarverslag verantwoording af over het gevoerde beleid en de resultaten daarvan aan de stakeholders en belanghebbenden, zoals de ondersteuningsplanraad, medezeggenschapsraad, de aangesloten schoolbesturen, de lokale en landelijke overheden en de inspectie van het onderwijs. Uiteraard wordt ook het financiële beleid gedurende het boekjaar en de stand van zaken op balansdatum uiteengezet. Het doel van de verantwoording in dit jaarverslag is drieledig:

1. Legitimering van beleidskeuzes en het gevoerde beleid.
2. Afleggen van rekenschap.
3. Het bieden van reflectieruimte aan belanghebbenden ter aanvulling en/of verbetering van het gevoerde beleid.

Alle keuzes die gemaakt zijn, vloeien voort uit, en zijn passend binnen vastgestelde beleidsdocumenten, te weten:

- Het ondersteuningsplan 2021 – 2025.
- Het jaarplan 2022– 2023, voortvloeiend uit het ondersteuningsplan en de evaluatie van beleidsontwikkelingen in 2021 – 2022.
- De begroting 2023.
- De meerjarenbegroting 2023 – 2028.

Er wordt in dit verslag terug gekeken op de doelen voor 2023 aan de hand van kengetallen, opbrengsten en analyses. Verbeterpunten vanuit die analyses of nieuwe activiteiten zoals die bijvoorbeeld voortkomen vanuit wijzigend landelijk beleid of maatschappelijke ontwikkelingen zullen worden opgenomen in het jaarplan 2024 – 2025.

De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2023, de rekening van baten en lasten over 2023, alsmede de overige relevante gegevens.

Typierend voor het verslagjaar 2023 van het samenwerkingsverband is beweging en ontwikkeling. Allereerst is er, na veel gesprek en onderzoek binnen het bestuur, besloten om te veranderen van Governance-structuur. Het samenwerkingsverband is op 1 november 2023 overgestapt van een one-tier naar een two-tier structuur. Per deze datum is een onafhankelijke Raad van Toezicht en een directeur-bestuurder aangesteld. Dit is een nieuwe stap naar meer scheiding tussen bestuur en toezicht, een ontwikkeling waar de maatschappij in toenemende mate om vraagt. De schoolbesturen die voorheen de rol van integraal bestuur van het samenwerkingsverband bekleedden, zullen de rol van Raad van Aangesloten Schoolbesturen gaan invullen. Dit is cruciaal om de betrokkenheid van deze partners bij het samenwerkingsverband te borgen. In dit nieuwe model kunnen de schoolbesturen zich meer toeleggen op onderlinge dialoog en het aangaan van samenwerkingen, in plaats van op operationele aangelegenheden van het samenwerkingsverband.

Ook zijn er in dit jaar stappen gezet in het kader van inclusief onderwijs. De besturen hebben vijf thema's geformuleerd die, door samenwerking tussen voortgezet onderwijs (vo) en voortgezet speciaal onderwijs (vso), richting geven aan inclusief onderwijs. Scholen kunnen op basis van hun

huidige positie in de transitie naar inclusie verschillende projecten initiëren aan de hand van deze thema's, met als doel een substantiële vooruitgang te boeken richting meer inclusie. Het streven is om projecten haalbaar te houden en bij succes overdraagbaar te maken naar andere scholen van vergelijkbaar type. We hebben gezien dat er al veelbelovende initiatieven worden ontplooid op dit gebied binnen ons scholenveld.

De doorontwikkeling van het Orthopedagogisch en Didactisch Centrum (OPDC) naar OPDC 2.0 is een andere belangrijke ontwikkeling. In september 2023 is het OPDC 2.0, waar De Doorzet en het FlexCollege in zijn opgegaan, van start gegaan. Nieuwe trajecten zijn ontworpen en beschreven, en er wordt actief gecommuniceerd naar scholen over de rol van het OPDC in relatie tot hen, evenals over de voortgang en leermomenten van leerlingen tijdens hun plaatsing

In 2023 is het samenwerkingsverband letterlijk in beweging geweest door middel van de verhuizing naar een nieuw pand, waar wij samen met SPPOH 1 kantoorruimte zijn gaan bewonen. Een goede overstap van primair naar voortgezet onderwijs is cruciaal voor het succes dat een leerling zal ervaren in diens onderwijscarrière. Zeker bij kinderen die extra ondersteuning behoeven is een doorgaande lijn van ondersteuning van groot belang. Daarom is goede samenwerking en afstemming tussen SWVZHW en SPPOH belangrijk. Samenwonen stimuleert tot verdere samenwerking. Al snel na de verhuizing is door de medewerkers ervaren dat het laagdrempeliger is om met elkaar in overleg te gaan en zaken met elkaar af te stemmen. Ook in de ontwikkeling naar een nieuw ondersteuningsplan, welke beide samenwerkingsverband in het komende jaar gaan inslaan, zullen wij zoveel mogelijk de gezamenlijkheid opzoeken.

Uiteraard zijn er ook altijd ontwikkelpunten binnen een organisatie. Bij ons is ook dit jaar weer de nadruk gelegd op het meer doelmatig inzetten van middelen. Om te onderzoeken hoe wij dit het beste kunnen oppakken hebben wij een onderzoek laten uitvoeren door Oberon. De resultaten van dit onderzoek zullen in 2024 verwerkt worden, onder andere in het Jaarplan Passend Onderwijs (JPO) en de evaluaties die hieraan verbonden zijn. Hiermee verwachten wij in het jaar 2024-2025 een mooie slag te slaan naar meer doelgerichte en doelmatige inzet van middelen binnen ons SWV.

Onze successen zouden niet mogelijk zijn zonder de inzet, betrokkenheid en verbondenheid van de scholen, hun copas, schoolleiders en de schoolbesturen. Ook dit jaar hebben we gemerkt dat de betrokkenheid binnen ons samenwerkingsverband sterk aanwezig is. De bijeenkomsten worden goed bezocht en de aanwezigen tonen bereidheid om actief mee te denken en te bewegen. Ook buiten onze formele vergaderingen zien we steeds meer samenwerkingen ontstaan. We streven ernaar deze samenwerking voort te zetten in 2024, mede in de ontwikkeling van het nieuwe ondersteuningsplan.

2. Algemene informatie

2.1 Missie en visie van het SWV

De missie van het samenwerkingsverband V(S)O Zuid-Holland West luidt:

‘Ons SWV werkt vanuit een hechte samenwerking met de scholen en schoolbesturen aan ontwikkelingsgericht, passend onderwijs voor alle leerlingen.’

In onze missie willen we benadrukken dat niet uitsluitend de ondersteuningsbehoeften van de leerling, maar juist ook de talenten en ontwikkelmogelijkheden van de leerling leidend zijn voor ons werk. Daarnaast benadrukken we ook, dat wij gericht zijn op de scholen die uiteindelijk met hun directe inzet t.a.v. de leerlingen een zeer grote rol spelen in het realiseren van onze missie.

In onze visie staan de ontwikkeling en veerkracht van de leerling centraal en niet het onderwijssysteem waarin de leerling zich bevindt; hierbij kan elke leerling een passende onderwijsplek krijgen. Daarmee vergroten we de kansen van leerlingen, zodat iedere leerling binnen de eigen mogelijkheden kan uitgroeien tot een volwaardig lid van de maatschappij. Dat past ook bij het, door ons onderschreven, landelijk streven naar inclusief onderwijs in 2035. Wij zijn van mening dat de schoolloopbaan van de leerling, waar mogelijk, plaatsvindt in het regulier onderwijs en waar nodig in het speciaal voorgezet onderwijs: ‘regulier als het kan, speciaal als het moet’.

Onze visie luidt:

- Onze leerlingen doorlopen een ononderbroken onderwijstraject.
- Wij bieden passend onderwijs voor alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Wij realiseren waar nodig individuele, gespecialiseerde trajecten op maat.
- Het merendeel van de leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte volgt in het reguliere onderwijs hun schoolloopbaan.
- Het voortgezet speciaal onderwijs zien we als een eigenstandige onderwijsvoorziening voor specifieke groepen leerlingen.
- Binnen en tussen de scholen is er een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning.
- Wij zetten ons in om het aantal thuiszitters terug te dringen en te voorkomen.
- Wij werken als scholen en besturen samen op basis van vertrouwen.

Het samenwerkingsverband kenmerkt zich door de volgende 4 kernkwaliteiten:

1. We hebben een hechte samenwerkingscultuur. We weten elkaar te vinden en proberen in gezamenlijkheid problemen op te lossen.
2. We werken vanuit vertrouwen. We voeren discussies en gesprekken o.a. in de directiekringen, in de werkvelden, aan de plaatsingstafels en met de schoolbesturen. We geven elkaar opbouwende kritiek, bijvoorbeeld bij evaluatiegesprekken over de jaarplannen passend onderwijs per school.
3. We werken planmatig aan passend onderwijs. Het werken met jaarplannen passend onderwijs, ontwikkelingsperspectiefplannen en de teams Jeugd en School (JES) zijn daar voorbeelden van.

4. We zijn aanspreekbaar op ons handelen inzake het realiseren van doelen, ambities en afspraken over de samenwerking binnen passend onderwijs. We zijn daar samen verantwoordelijk voor.

2.2 Juridische structuur

De stichting Regionaal Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Den Haag e.o., kortweg Samenwerkingsverband Zuid-Holland West is opgericht in 2000. Met het oog op de invoering van de wet passend onderwijs op 1 augustus 2014 is op 10 juli 2013 een integrale statutenwijziging doorgevoerd en een nieuw bestuur aangetreden. Deze structuur heeft gelopen tot 1 november 2023, hierna is er wederom een statutenwijziging geweest. In hoofdstuk 7 staat beschreven wat de motivatie is geweest achter deze wijziging.

Structuur tot 1 november 2023

De stichting beschikt over het Integraal Bestuur, Dagelijks Bestuur, Toezichthoudende bestuur en een directeur.

Het integrale bestuur bestaat uit de verplicht aangesloten schoolbesturen. Dat zijn alle schoolbesturen die in de regio van het SWV één of meerdere vestigingen hebben, aangevuld met drie VSO – schoolbesturen, die vrijwillig zijn aangesloten omdat ze onderwijs geven aan leerlingen uit het verzorgingsgebied van het SWV, te weten: Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk. Het integraal bestuur bestond uit 16 leden: van elk aangesloten bestuur een bestuurlijk vertegenwoordiger. Vanuit dit bestuur worden vijf leden gekozen die het dagelijks bestuur (DB) vormen. De bestuurders die geen deel uitmaken van het dagelijks bestuur vormen het toezichthoudend bestuur.

De dagelijkse leiding van de werkorganisatie is in handen van de directeur. De bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in een managementstatuut (zie het organogram bij 3.2 blz. 11). De heer R.A.J. van Haren is tot november 2023 als interim-directeur aangesteld. Het dagelijks bestuur legt in dit jaarverslag verantwoording af over het beleid in algemene en financiële zin over de periode 1 januari tot 31 oktober 2023.

Structuur vanaf 1 november 2023

De stichting beschikt over een Raad van Toezicht, Raad van Aangesloten Schoolbesturen en een directeur-bestuurder. In de statuten staat beschreven welke rol eenieder heeft.

De Raad van Toezicht bestaat per 1 november uit 4 onafhankelijke personen die allen in hun dagelijks werk maatschappelijk betrokken zijn. In 2024 zal de RvT uitgebreid worden naar 5 onafhankelijke personen. De RvT is opgedeeld in 3 commissies: audit, remuneratie en inclusief onderwijs.

De leden die voorheen lid waren van het Integraal Bestuur maken nu deel uit van de Raad van Aangesloten Schoolbesturen, lidmaatschap van dit gremium is, gelijk aan voorheen bij het Integraal Bestuur, verplicht.

De heer R.A.J. van Haren is per 1 november 2023 aangesteld als interim-directeur-bestuurder. Hij legt in dit jaarverslag verantwoording af over het beleid in algemene en financiële zin over de periode 1 november tot 31 december 2023.

2.3 Kernactiviteiten en speerpunten ontwikkeling

In het Ondersteuningsplan 2021-2025 staat beschreven dat de kernactiviteit van het SWV zich richt op het organiseren van een dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod, waardoor zoveel mogelijk leerlingen onderwijs kunnen volgen passend bij hun ondersteuningsbehoeften en er geen leerlingen thuiszitten en/of langdurig verzuimen.

Het SWV doet dat door:

- a. Samen met de scholen en hun besturen afspraken te maken over de inrichting van passend onderwijs en door het gezamenlijk definiëren van de basisondersteuning, extra ondersteuning en de diepteondersteuning.
- b. Scholen financieel te faciliteren om een basis-ondersteuningsstructuur in de scholen op een structurele en planmatige manier te organiseren en borgen.
- c. Scholen financieel te faciliteren om de extra ondersteuning in de scholen, gericht op de groep leerlingen met een specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte, te organiseren. Dit betreft zowel individuele leerlingen als groepen leerlingen.
- d. De inzet van basisondersteuning en extra ondersteuning op de scholen, aan de hand van een jaarplan passend onderwijs, inhoudelijk te laten plannen, te evalueren en financieel te laten verantwoorden.
- e. Scholen die buiten de basis- en extra ondersteuningsmiddelen, met name ten behoeve van een specifieke groep leerlingen, aantoonbaar meer middelen nodig hebben om deze leerlingen adequaat te kunnen bedienen financieel te ondersteunen vanuit het zogenaamde maatwerkbudget.
- f. Scholen die, bijvoorbeeld vanwege een veranderende schoolpopulatie, hun onderwijs- en ondersteuningsaanbod moeten veranderen, te ondersteunen vanuit een innovatiebudget voor de duur van maximaal twee jaar.
- g. Scholen die, al dan niet samen met andere scholen, ontwikkelen richting inclusief onderwijs te ondersteunen door middel van kennis, netwerk en het beschikbaar stellen van financiële middelen, alsmede er voor zorg dragen dat andere scholen zich hierdoor geïnformeerd en geïnspireerd voelen.
- h. Te zorgen voor een dekkend aanbod, zodat er voor alle leerlingen een onderwijsplek met passende ondersteuning beschikbaar is.
- i. De toelating tot en toeleiding naar het speciaal onderwijs (diepteondersteuning) te organiseren.
- j. Het afgeven van aanwijzingen voor lwoo en toelaatbaarheidsverklaringen voor Praktijkonderwijs.
- k. Het OPDC als bovenschoolse voorziening in stand te houden, waar leerlingen die tijdelijk niet in het reguliere onderwijs kunnen functioneren, voor kortere of langere tijd onderzocht en intensief begeleid kunnen worden.
- l. Een samenwerkingscultuur te onderhouden door middel van bijvoorbeeld het organiseren van directiekringen, werkveldbijeenkomsten voor coördinatoren passend onderwijs, thematisch ingerichte verdiepingsbijeenkomsten en projectgroepen.
- m. Scholen te ondersteunen bij het vormgeven van passend onderwijs door de schoolnabije inzet vanuit het schoolondersteuningsteam.
- n. Vraaggerichte beleidsondersteuning aan scholen te bieden.
- o. De samenwerking tussen de scholen te versterken en de kwaliteit van de zorg in de scholen te vergroten.

- p. Deskundigheidsbevordering aan te bieden aan coördinatoren passend onderwijs, onder andere d.m.v. het organiseren van werkveldbijeenkomsten en verdiepingsbijeenkomsten.
- q. Leerlingen (en hun ouders), indien noodzakelijk, te begeleiden en te herplaatsen op andere scholen.
- r. Extra middelen toe te kennen aan (groepen) leerlingen in het speciaal onderwijs waarbij is vastgesteld dat de categorie bekostiging ontoereikend is.
- s. Scholen die in het realiseren van passend onderwijs een ondersteuning behoeven bij onderwijsinnovatie, een stimulerend financiële ondersteuning te bieden vanuit het innovatiefonds.
- t. Vanuit het oogpunt van kansgelijkheid, samen met het scholenveld, te werken aan meer vormen van inclusiever onderwijs
- u. Intensief te participeren in de programmastructuur passend onderwijs en gemeentelijke jeugdhulp. Binnen deze structuur vindt er afstemming en samenwerking op diverse beleids- en uitvoerende niveaus plaats met gemeentelijke diensten van de drie betrokken gemeenten.
- v. Het systematisch verzamelen van kengetallen t.b.v. monitoring en rapportage.
- w. Maatwerk te leveren in situaties waarin het bovenstaande niet voorziet.

In het ondersteuningsplan 2021 – 2025 zijn de doelen samengevat in een vijftal speerpunten die voor de ontwikkeling van het samenwerkingsverband en daarmee de verbetering van het passend onderwijs in onze regio centraal staan:

- Het versterken van onze kwaliteit.
- Versterken van de basisondersteuning.
- We zetten de ondersteuning vanuit het SWV gericht in.
- Naar inclusiever onderwijs.
- Onderwijs en jeugdhulp.

In het ondersteuningsplan zijn deze speerpunten nader toegelicht en uitgewerkt. Onder ieder speerpunt hangt een aantal doelen die in jaarplannen telkens verder uitgewerkt worden en die in algemene zin leidend zijn voor de gehele ontwikkeling van het SWV.

3. Planning en organisatie

3.1 Planning & Control cyclus

Het SWV heeft met betrekking tot de uitvoering van het beleid en het financieel beheer een Planning & Control cyclus vastgesteld, waarbij het kalenderjaar leidend is. Sinds 1 november 2023 is de cyclus als volgt: Driemaal per jaar wordt een zgn. voortgangsrapportage opgesteld door de directeur-bestuurder t.b.v. de Raad van Toezicht (RvT) en de Raad van Aangesloten Schoolbesturen (RAS). In deze bestuursrapportage wordt verantwoording afgelegd aan de RvT en de RAS over de ontwikkelingen met betrekking tot de gestelde doelen in het jaarplan (als afgeleide van het ondersteuningsplan), de uitgevoerde werkzaamheden door het SOT, op het OPDC, een verantwoording met betrekking tot het personeel en de financiële verantwoording. Dit geeft de RvT en de RAS een direct inzicht in de wijze waarop de kernactiviteiten worden uitgevoerd en de voortgang van de diverse ontwikkelingen. Als onderdeel van het jaarverslag van het SWV wordt naast de jaarrekening en het financieel jaarverslag ook een inhoudelijk jaarverslag opgesteld. Hierin worden de voor de planperiode gestelde doelen geëvalueerd. Dit vormt mede de basis voor het activiteitenplan voor het daaropvolgende schooljaar. Voor 1 november was de planning & control cyclus vrijwel gelijk, echter werden de voortgangsrapportage en het jaarverslag voorgelegd aan het dagelijks bestuur, die dit op haar beurt voorlegde aan het toezichthoudend bestuur en integraal bestuur. De oplevertermijnen van de Planning & Control documenten zijn ingepast in het vergaderrooster van de directeur-bestuurder, RvT en RAS.

3.2 Organisatie

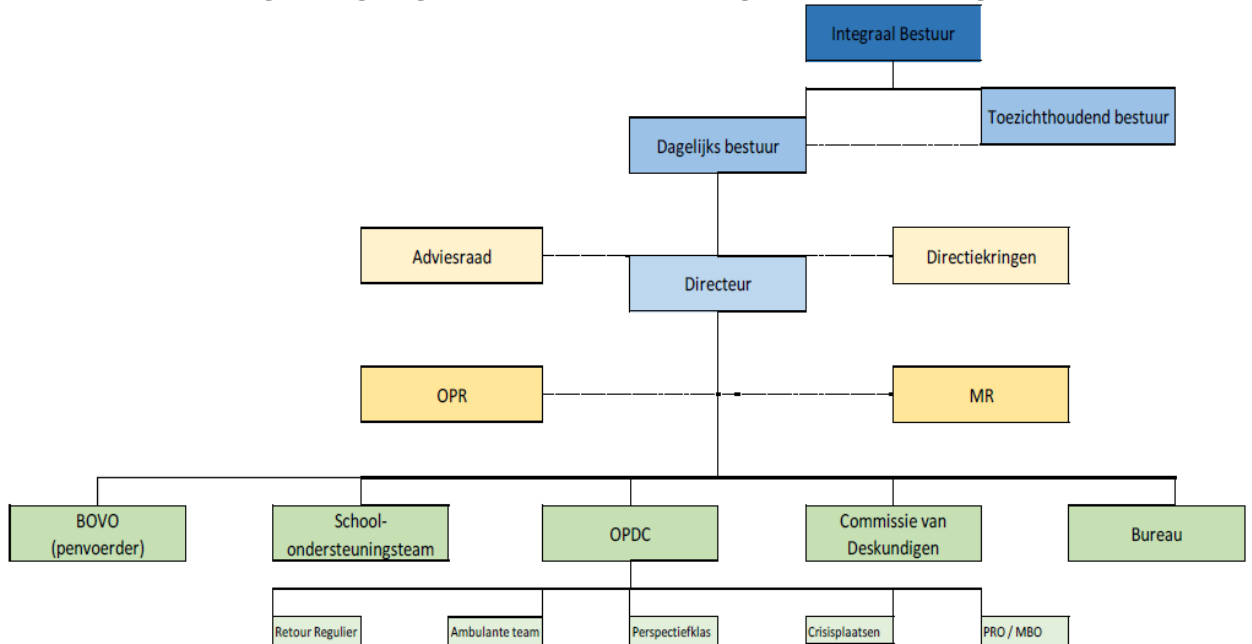
Het SWV heeft zich sinds de invoering van Passend Onderwijs als organisatie ontwikkeld en versterkt. Van een kleine overzichtelijke organisatie met een beperkte taak tot een grotere, complexere organisatie met forse inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheden. Dit gegeven en de groeiende behoefte van de scholen aan ondersteuning bij het vormgeven van passend onderwijs vertaalden zich de afgelopen jaren in personele groei.

De organisatie kent de volgende onderdelen:

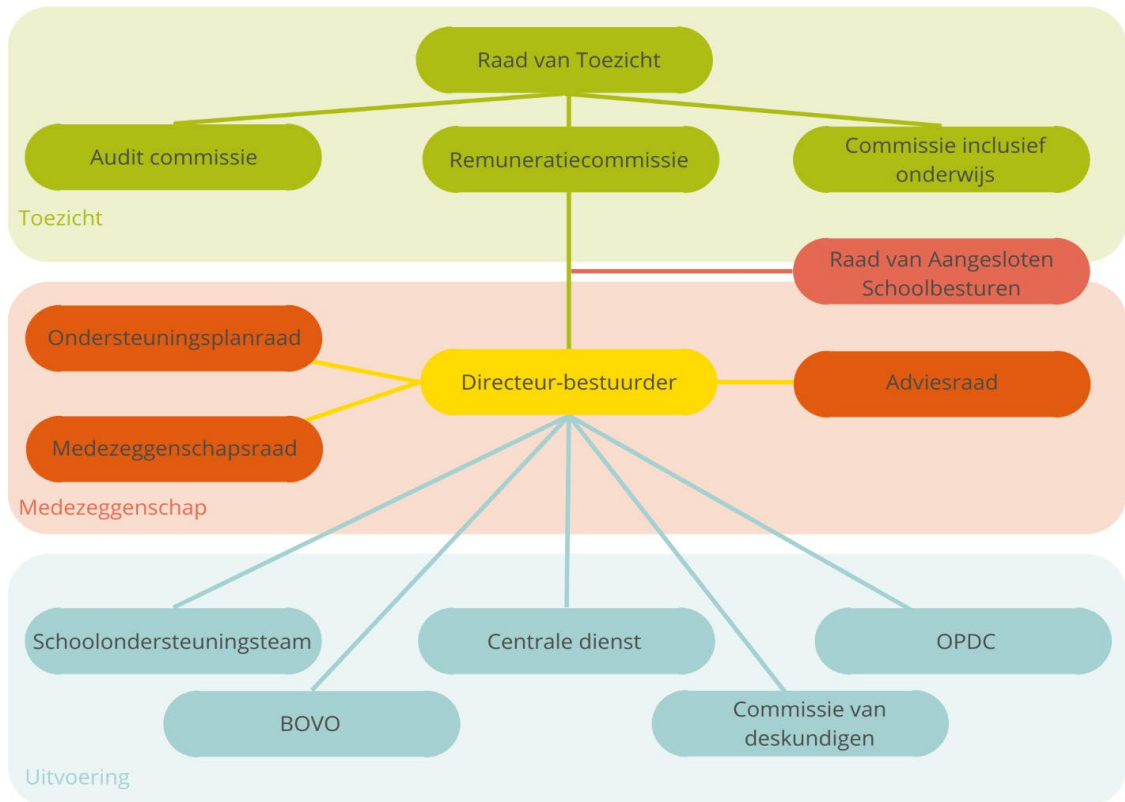
- Directeur-bestuurder
- Raad van Toezicht
- Afdeling beleid
- Afdeling bedrijfsvoering
- Schoolondersteuningsteam, met als kerntaak: ondersteunen van scholen bij het vormgeven van passend onderwijs in – en om de school.
- Commissie van Deskundigen, met als kerntaak: besluiten over toelaatbaarheidsverklaringen voor het vso en PrO, aanwijzingen lwoo en extra ondersteuning in het vso.
- Het orthopedagogisch-didactisch centrum (OPDC), de bovenschoolse voorziening waar kinderen, die tijdelijk niet op de eigen stamschool kunnen blijven, opgevangen en ondersteund worden. In 3.7 en 4.1.1 is een nadere uitleg van de ontwikkelingen en de dienstverlening van het OPDC opgenomen.
- BOVO: Het SWV is penvoerder voor BOVO: medewerkers zijn in dienst van het SWV, en financieel en facilitair is BOVO bij het SWV ondergebracht. Inhoudelijk valt BOVO onder een portefeuillehouder, zijnde een schoolbestuurder die deze taak uitvoert namens de

gezamenlijke schoolbesturen PO en VO. Deze structuur is in de tweede helft van 2018 tot stand gekomen.

Tot 1 november 2023 zag het organogram van het samenwerkingsverband er als volgt uit:

Het organogram van het samenwerkingsverband ziet er per 1 november 2023 als volgt uit:

3.3 Personele paragraaf

3.3.1 Personele cijfers

Op 31 december 2023 had het SWV in totaal 77 medewerkers in loondienst (vast en tijdelijk) met een totaal van 64,34 fte¹.

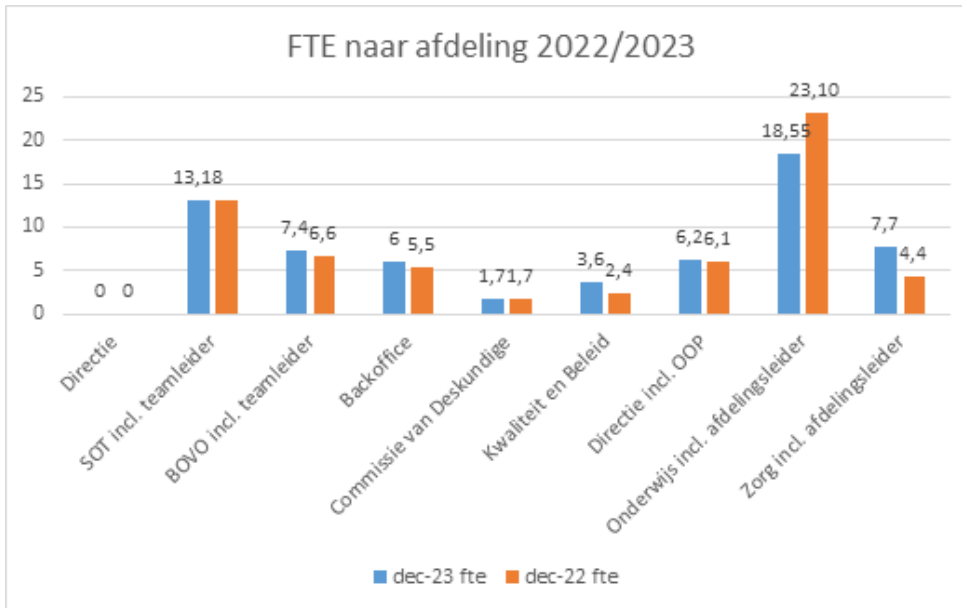
Tijdelijke uitbereiding

In totaal waren er 12 medewerkers met een tijdelijke uitbreiding aanvullend op het hoofddienstverband met als reden extra werkzaamheden, projectwerkzaamheden of vervanging in verband met een afwezige collega door bijvoorbeeld ziekte.

fte naar afdeling en functie 2023 t.o.v 2022

Afdeling	Fte in 2022	Fte in 2023
Directie	0	0
SOT incl. teamleider	13,15	13,18
BOVO incl. teamleider	6,6	7,4
Backoffice	5,5	6
Commissie van Deskundige	1,7	1,7
Kwaliteit en Beleid	2,4	3,6
OPDC: Directie incl. OOP	6,1	6,2
OPDC: Onderwijs incl. afdelingsleider	23,10	18,55
OPDC: Zorg incl. afdelingsleider	4,4	7,7
Totaal	62,85	64,34

¹ Dit zijn vaste en tijdelijke dienstverbanden en tijdelijke uitbreidingen aanvullend op het hoofddienstverband.

Functie	Fte in 2022	Fte in 2023
Adm. Secr. Medew. A/D	6,8	7,7
Afdelingsleider OPDC	2	2
Ass. Controller	1	1
Beleidsadviseur A/B	2,4	2,6
Communicatie medewerker	0,6	0,6
Conciërge A+B	3,4	2
Consulent SOT A/B	12,1	12,4
Directeur OPDC	1	1
Docent LB/LC	7,8	7,5
Fac. Medewerker	0	1
Gedragwetenschapper	3,4	4,9
HR Adviseur	0,88	0
HR medewerker	0,6	0,6
Leraarondersteuner A+B	13,4	10,2
Managementassistent	1	1,1
Programmamedewerker A/C	3,2	3,2
Projectmedewerker B/C	0,6	1,15
Teamleider BOVO	0,9	0,9

Teamleider SOT	0,9	0
Vakinstructeur	0,9	0,9
ICT medewerker	0	1
Trainee Bestuurssecretaris	0	1
Ambulantbegeleider A/C	0	1,6
Totaal	62,85	64,34

Het totaal aantal medewerkers en fte is in 2023 t.o.v. 2022 nagenoeg gelijk gebleven. Er hebben wel wat wijzigingen in functie en afdelingen van medewerkers plaatsgevonden. De functie van Ambulant begeleider is nieuw in ons functiehuis en sinds mei dit jaar hebben we een ICT-medewerker in dienst die de eerstelijns activiteiten van onze externe partij Heutink over heeft genomen.

Zwangerschapsverlof

In het jaar 2023 waren er in totaal 4 medewerker met zwangerschaps- en bevallingsverlof, allen op het OPDC.

Ouderschapsverlof

In het jaar 2023 waren er in totaal 2 medewerkers die (betaald/onbetaald) ouderschapsverlof hebben genoten.

Vrijwilligers

Er waren geen vrijwilligers werkzaam voor het OPDC.

Stagiaires

In de periode van januari tot en met december 2023 zijn er 11 studenten die stage hebben gelopen (of nog lopen) op het OPDC. Het merendeel van de stagiaires is afkomstig van de Haagse Hogeschool, de Hogeschool Leiden en Zadkine Den Haag mbo-niveau 3 en mbo-niveau 4.

Externe inhuur

Op 31 december 2023 had het SWV in totaal 28 contracten met externe² medewerkers. Voor het OPDC zijn dit o.a. de functies van docent, gedragswetenschapper en coaches van jeugdformaat, Mooijong vakdocenten, et cetera. Mooijong is nog niet eerder meegenomen in de rapportages. Externen op het kantoor SWV zijn de functies van directeur(-bestuurder) SWVZHW, teamleider SOT, HR-adviseur, voorzitter CvD en projectleider.

De verdeling van de externe inhuur was als volgt:

Jan-dec 2023

Directie: 1 medewerker

OPDC: 23 medewerkers

² Dit betreffen ZZP, detachering en interim contracten.

SOT: 1 medewerker
Centrale Dienst: 2 medewerkers
Commissie van Deskundige: 1 medewerker

3.3.2 Personeelsvoorzieningen

Tijdelijke vervoer- en parkeerregeling

Voor de verhuizing naar het nieuwe pand aan het Johanna Westerdijkplein is een mini-enquête verstuurd en op basis van de opgehaalde input is een tijdelijke vervoer- en parkeerregeling opgesteld voor medewerkers op deze locatie. Deze regeling loopt tot en met 31 maart 2024 en zal in februari geëvalueerd worden waarna een definitief beleid opgesteld zal worden.

Sportregeling

Nieuw bij de cafetariaregeling is de sportregeling. Dit is een belastingvrije vergoeding voor de aanschaf van en sportabonnement voor fitness of door het Nederlands Olympisch Comité en de Nederlandse Sport Federatie erkende olympische of paralympische sporten.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek

In 2023 heeft er geen medewerkerstevredenheidsonderzoek (Fan Scan) plaatsgevonden. Vanwege de verhuizing naar een nieuw pand gezamenlijk met SPPOH is besloten om deze uit te stellen en de Fan Scan in maart 2024 uit te voeren.

3.3.3 Instroom

In dienst:

21 medewerkers zijn in dienst getreden in de periode jan-dec 2023.

OPDC: 12 medewerkers

SOT: 1 medewerker

Centrale Dienst: 6 Medewerkers (waarvan 1 projectmedewerker)

BOVO: 3 medewerkers (waarvan 2 projectmedewerkers)

Verschil van 1 medewerker komt doordat 1 projectmedewerker van BOVO door is gegaan met een project op de afdeling HR. Deze medewerker tellen we mee voor 1 medewerker in dienst maar staat wel op beide afdelingen als in dienst in 2023.

3.5.4 Uitstroom

Uit dienst:

16 medewerkers hebben het SWV verlaten.

OPDC: 10 medewerkers

SOT: 2 medewerkers

Centrale Dienst: 3 medewerkers

BOVO: 1 medewerker (projectmedewerker)

Uitdienst

12 medewerkers hebben op eigen verzoek de organisatie verlaten omdat ze bijvoorbeeld een andere baan hebben gevonden of vervroegd met pensioen zijn gegaan. Andere uitdiensttredingen:

- 1 medewerker is uit dienst getreden vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.
- 1 medewerker is uit dienst getreden wegens het einde van de projectactiviteiten.
- Bij 1 medewerker is het tijdelijke contract niet verlengd omdat deze medewerker onbekwaam/ongeschikt voor de functie was.
- 1 medewerker is na 2 jaar ziekte met een vaststellingsovereenkomst uit dienst getreden.

3.3.5 Ziekteverzuim

Het gemiddelde verzuimpercentage over 2023 was 9,97%. Het totale gemiddelde verzuimpercentage over heel 2022 was 13,77%³. Dat is een daling van 3,88%. Er wordt hiermee een vervolg gegeven aan de daling van het verzuimpercentage dat in 2022 door middel van diverse interventies is ingezet. Ook moet geconstateerd worden dat we nog niet onze doelstelling hebben bereikt om onder de 7% te komen. De ingezette acties zullen dus ook doorgezet worden in 2024.

Totale organisatie

	2022	2023
januari	17,64%%	10,10%
februari	21,12%%	8,42%
maart	20,14%%	10,39%
april	17,13%%	10,63%
mei	14,42%%	8,80%
juni	13,08%%	10,67%
juli	9,46%%	8,64%
augustus	9,40%	10,06%
september	10,61%	12,26%
oktober	8,65%	10,25%
november	12,04%	9,61%
december	10,91%	9,81%
Totaal	13,77%	9,97%

Over het algemeen is er per maand een daling in verzuimpercentage te zien, alleen de maanden augustus, september en oktober laten een stijging zien.

De cijfers in het vo over 2023 zijn nog niet bekend maar een vergelijking met 2022 (OP 6,1% en OOP 6,6%) laat zien dat ons verzuim op dat moment significant hoger lag. Het is dus mooi om te zien dat er wederom een daling is ingezet.

³ In 2022 is een percentage van 14,13% gecommuniceerd, dit komt door een verschillende wijze van rapporteren in Verzuimsignaal wat verschillen geeft. De nu gecommuniceerde cijfers komen allemaal uit de rapportage verzuim per maand.

Ziekteverzuimcijfers per afdeling

Centrale Dienst	2022	2023	SOT	2022	2023	BOVO	2022	2023
Januari	8,49%	9,48%	Januari	13,70%	11,05%	Januari	8,45%	0,89%
Februari	7,13%	9,53%	Februari	15,11%	7,50%	Februari	11,17%	11,49%
Maart	9,17%	7,98%	Maart	17,47%	7,36%	Maart	10,96%	12,34%
April	10,12%	1,93%	April	17,77%	6,31%	April	6,34%	8,70%
Mei	3,52%	2,31%	Mei	14,51%	5,87%	Mei	6,21%	1,76%
Juni	1,33%	6,68%	Juni	10,97%	5,97%	Juni	7,89%	0,00%
Juli	0,00%	6,77%	Juli	7,67%	9,70%	Juli	14,08%	0,00%
Augustus	0,11%	4,62%	Augustus	8,35%	9,93%	Augustus	13,86%	3,04%
September	3,25%	7,71%	September	7,39%	10,42%	September	6,90%	1,46%
Oktober	3,66%	8,26%	Oktober	13,94%	9,76%	Oktober	0,00%	0,00%
November	8,35%	5,82%	November	13,04%	8,02%	November	0,00%	1,89%
December	12,90%	6,67%	December	11,06%	5,46%	December	0,00%	1,19%
Totaal	5,57%	6,47%	Totaal	12,59%	8,13%	Totaal	7,25%	3,38%

Bij de Centrale Dienst is het percentage licht gestegen, dit komt met name door langdurige afwezigheid van 1 collega. Bij het SOT team en bij BOVO zien we ook een significante daling van het verzuimpercentage.

OPDC OOP	2022	2023	OPDC Onderwijs	2022	2023	OPDC Zorg	2022	2023
Januari	20,19%	5,99%	Januari	25,65%	15,41%	Januari	10,11%	0,00%
Februari	20,90%	3,29%	Februari	33,22%	9,36%	Februari	11,72%	5,03%
Maart	15,80%	3,03%	Maart	28,64%	17,48%	Maart	18,55%	0,00%
April	11,06%	10,45%	April	26,56%	21,26%	April	7,74%	0,00%
Mei	24,20%	19,91%	Mei	21,29%	16,10%	Mei	3,58%	0,00%
Juni	15,12%	24,22%	Juni	22,56%	19,18%	Juni	0,00%	0,00%
Juli	7,19%	16,06%	Juli	15,05%	11,96%	Juli	0,00%	0,00%
Augustus	4,52%	19,01%	Augustus	15,20%	15,86%	Augustus	0,00%	0,00%
September	12,50%	20,67%	September	17,11%	19,61%	September	0,00%	7,02%
Oktober	1,62%	19,51%	Oktober	13,28%	16,79%	Oktober	0,80%	0,00%
November	4,52%	10,33%	November	19,91%	19,80%	November	7,99%	0,00%

December	0,00%	17,22%	December	17,93%	19,34%	December	3,59%	2,78%
Totaal	10,97%	14,44%	Totaal	21,58%	16,80%	Totaal	5,84%	1,34%

De teams Onderwijs en Zorg laten een significante daling zien in het verzuim, echter het verzuim in het team OOP is behoorlijk gestegen. Dit komt door een aantal langdurig ziektegevallen. Duidelijk is dat er hard gewerkt is om het verzuim op het OPDC omlaag te krijgen. Dit komt o.a. door het voeren van frequent verzuimgesprekken en de tijd en aandacht die leidinggevenden besteden aan het begeleiden van verzuimende medewerkers.

De directeur OPDC heeft in nauwe samenwerking met de afdeling HR de groep medewerkers waarbij er sprake is van disfunctioneren en/of demotivatie/werkhouding problematiek naar de uitgang weten te bewegen. Voornoemde groep medewerkers heeft ervoor gekozen om op eigen verzoek ontslag te nemen. De oplossing ligt voor deze groep medewerkers niet in verzuim maar in een constructief gesprek over de toekomst en of deze nog wel aansluit bij het OPDC, ook dat is goed werkgeverschap.

Ziekteverzuim afgelopen jaren

	2023	2022	2021	2020	2019
BOVO	3,38%	7,25%	7,82%	0,69%	0,43%
OPDC	10,68%	17,18%	9,80%	7,38%	7,38%
Rebound*	0,00%	0,00%	26,55%	6,89%	0
SOT	8,13%	12,59%	2,91%	12,86%	0,00%
Bureau SWV	6,47%	5,57%	10,11%	0,96%	3,09%
Totaal	9,97%	12,77%	8,98%	7,41%	7,03%

*organisatieonderdeel bestaat niet meer

Interventies & SMO

In 2023 is het SWV gaan werken met een vaste bedrijfsarts voor alle verzuimdossiers. Verder is er besloten om een SMO-overleg periodiek in te plannen. Een SMO (Sociaal Medisch Team Overleg) is een overleg tussen de arbodienst en de leidinggevenden die betrokken zijn bij verzuim en/of preventie daarvan. Vanuit de arbodienst zijn de bedrijfsarts en de casemanagers vertegenwoordigd.

Vanuit verschillende inzichten kan worden gezocht naar de meest doeltreffende oplossingen. De individuele dossiers van de verzuimende medewerkers en hun re-integratiemogelijkheden kunnen worden besproken met de bedrijfsarts.

Meldingsfrequentie	
2023	1,01
2022	1,09
2021	0,84
2020	0,84
2019	1,1

De verzuimfrequentie is prima op 1,01, dit betekent dat iedere medewerker zich gemiddeld 1x per jaar ziekmeldt.

3.4 AVG

Binnen SWVZHW is een werkgroep AVG, gevormd door vertegenwoordigers van de diverse teams van het samenwerkingsverband, te weten: het OPDC, het SOT, backoffice, CvD en BOVO. De werkgroep komt één keer per 6 weken bij elkaar, wordt voorgezeten door de teamleider van het SOT en administratief ondersteund door een medewerker van de Commissie van Deskundigen. Besloten is dat de functie Privacy Officer, die was belegd bij de werkgroep en niet bij een persoon, in 2024 zal worden uitgevoerd door de directeur van het OPDC. De Functionaris Gegevensbescherming (FG) van het samenwerkingsverband, in dienst van Privacy op School, is bij bijeenkomsten aanwezig en ondersteunt de werkgroep met haar expertise. In 2023 zijn er geen AVG-incidenten geweest.

Op het gebied van de omgang met persoonsgegevens heeft het samenwerkingsverband in 2023 een aantal belangrijke stappen gezet. Er zijn vier documenten geschreven of aangepast om deze zaken overzichtelijk te regelen:

- Het Informatiebeveiligings- en privacy beleid
- Het Privacyreglement
- De Privacyverklaring
- Het Protocol datalekken

Deze stukken hebben in mei 2023 de instemming van de MR gekregen en zijn vastgesteld door de directeur van SWVZHW. Begin 2024 zal het document "Rechten van Betrokkenen" worden toegevoegd. Verder wordt er gewerkt aan het completeren van het Register van Verwerkingen, hierin moeten met name nog enkele zaken op het OPDC worden beschreven. Dit zal in de eerste helft van 2024 worden afgerond.

Er is naar tevredenheid een Data Protection Impact Assessment (DPIA) uitgevoerd m.b.t. Onderwijs Transparant waarmee de privacy risico's van gegevensverwerking in kaart zijn gebracht. Een DPIA m.b.t. Afas wordt begin 2024 uitgevoerd.

3.5 Huisvesting

Het samenwerkingsverband was in 2023 gehuisvest in de volgende 2 panden, die beide werden gehuurd:

- De centrale dienst was tot 23 oktober 2023 gehuisvest aan de Regulusweg 11. Dit betreft een kantoorpand. Per 23 oktober 2023 is de centrale dienst verhuisd naar een kantoorpand aan het Johanna Westerdijkplein 1. SWVZHW is de hoofdhuurder, maar het biedt tevens huisvesting aan SPPOH, BOVO, Spirit4You, Aanmelden PO, Netwerk Veilige School. Deze verhuizing heeft plaatsgevonden aangezien in 2022 werd vastgesteld dat het oude pand niet voldeed aan de eisen die wij hadden omtrent o.a. veiligheid, ventilatie, geluidshinder en bereikbaarheid. Bovendien waren wij in het oude pand niet in staat om daadwerkelijk gezamenlijk in 1 kantoor gehuisvest te zijn.
- De huisvesting van het OPDC aan de Gouwestraat 13 in Den Haag is functioneel verbouwd voordat het in gebruik genomen is in 2016. Het gebouw voldoet aan de gestelde eisen en biedt voldoende ruimte voor alle activiteiten.

3.6 Kwaliteit

3.6.1 Uitgangspunten

Samenwerkingsverbanden moeten zorgdragen voor een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen. Dit is een voorwaarde voor het kunnen waarmaken van de zorgplicht door de schoolbesturen en daarmee voor het succes van passend onderwijs. Er is sprake van een sterke wederzijdse afhankelijkheid tussen schoolbesturen onderling en tussen SWV en schoolbesturen. Het beleid van het SWV over de organisatie en bekostiging van de extra ondersteuning grijpt in op de kwaliteit van de scholen. Het SWV op haar beurt is afhankelijk van de prestaties van de scholen waar het de realisatie van extra ondersteuning betreft.

Dit vraagt om afstemming en om hiertoe te komen is het van belang dat er vanuit samenwerking een gezamenlijke visie is geformuleerd. De onderstaande uitgangspunten zijn richtinggevend geweest voor het ontwerp van de systematiek van kwaliteitszorg en verantwoording:

1. De verantwoording en kwaliteitszorg zijn helder en waar mogelijk openbaar toegankelijk.
2. Alle scholen zorgen ervoor dat basisondersteuning zorgvuldig wordt uitgevoerd.
3. Het stelsel van kwaliteitszorg en verantwoording kent een balans tussen kwaliteit en volledigheid aan de ene kant en efficiëntie aan de andere kant.
4. Met betrekking tot het ontvangen van budgetten van het SWV is er de noodzaak tot het leveren van kwaliteit
5. Zowel over de inzet van de middelen als over de opbrengsten daarvan wordt verantwoording afgelegd middels het jaarplan passend onderwijs (JPO).
6. Verantwoording door de scholen en kwaliteitszorg op samenwerkingsverbandniveau zijn verbonden processen.

3.6.2 Monitoring

Het SWV heeft in 2020 een vernieuwd, cyclisch en systematisch ingericht kwaliteitsbeleid opgesteld en vastgesteld. Het monitoren van het kwaliteitsbeleid heeft een ondersteunende rol om uiteindelijk vast te stellen in welke mate de gestelde doelen zijn gerealiseerd.

Schooljaar 2022-2023

Doelen	Resultaten	Opmerkingen
aantal leerlingen opgenomen in het OPDC	uitgevoerd en doorlopend proces	zie 4.1.2 ad 4
aantal leerlingen opgenomen in het vso	uitgevoerd en doorlopend proces	zie 4.1.2 ad 5
aantal thuiszitters en absoluut verzuimers	uitgevoerd en doorlopend proces	zie 4.5
kwalitatieve en kwantitatieve verantwoording basis- en extra ondersteuning	uitgevoerd en doorlopend proces	instrument: jaarplan passend onderwijs
kwalitatieve en kwantitatieve verantwoording maatwerk- en innovatietrajecten	uitgevoerd en doorlopend proces	instrument: jaarplan passend onderwijs
kwalitatieve en kwantitatieve verantwoording lwoo gelden	uitgevoerd en doorlopend proces	instrument: jaarplan passend onderwijs
tevredenheidsonderzoeken ouders en leerlingen afgifte toelaatbaarheidsverklaring cluster 3 & 4	nog niet uitgevoerd	in gesprek met Onderwijs Transparant over hoe dit constructief vorm te geven
tevredenheidsonderzoek bij leerlingen en ouders OPDC	uitgevoerd en doorlopend proces	Zie 4.8
tevredenheidsonderzoek scholen over de ondersteuning SWV	uitgevoerd en doorlopend proces	Inventarisatie tijdens Werkvelden
tevredenheidsonderzoek bij medewerkers SWV	uitgevoerd en wordt voorlopig jaarlijks herhaald	MTO (Fan Scan) zie 3.3.2
tevredenheidsonderzoek bij schoolleiders en besturen met betrekking tot dienstverlening SWV	uitgevoerd en doorlopend proces	Inventarisatie tijdens directiekringen en vragenlijsten voor bestuurders
JES-evaluatie	uitgevoerd en doorlopend proces	Zie 4.2.2

Doelentabel SWV 2022-2023

3.6.3 Toezicht Inspectie van het Onderwijs

De Inspectie van het Onderwijs heeft naar aanleiding van het indienen van het ondersteuningsplan in april 2021 het document bestudeerd. De inspectie concludeerde dat het ondersteuningsplan 2021-2025 op enkele onderdelen aangevuld diende te worden conform de wettelijke voorschriften. In 2023 heeft het samenwerkingsverband het aangevulde plan inclusief de onderliggende bijlages opnieuw vastgesteld en ingediend overeenkomstig de wettelijke procedures.

3.7 Ontwikkelingen in 2023

De ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en specifiek passend onderwijs staan niet stil. In 2023 heeft het SWV zich op diverse beleidsterreinen verder ontwikkeld. In deze paragraaf benoemen we een aantal ontwikkelingen die grote impact hebben op ons beleid. In de volgende hoofdstukken leest u een nadere uitwerking van deze ontwikkelingen en van alle overige ontwikkelingen die in 2023 hebben plaatsgevonden.

3.7.1 Governance

In 2024 is het samenwerkingsverband, na intensieve discussies in het bestuur, overgegaan van een one-tier naar een two-tier bestuursmodel. Doel hiervan is om meer onafhankelijk toezicht te creëren en hiermee te voldoen aan de verwachte wetswijziging die vraagt om scheiding van bestuur en toezicht. Bovendien geeft dit een gelijk speelveld voor alle besturen voor wat betreft de informatie en het meediscussiëren over beleidsontwikkeling en uitvoeringskaders. Hiervoor is er per 1 november 2023 een onafhankelijke Raad van Toezicht aangesteld waarin de onafhankelijk voorzitter van voorheen het IB nu voorzitter van de RvT is. Daarnaast zijn er nog 3 andere leden⁴. In hoofdstuk 7 is meer te lezen over de aanleiding en uitvoering van de governance-wijziging.

3.7.2 Ontwikkeling naar inclusief onderwijs

Op 22 juni 2023 heeft de Manifestatie Koersen naar Inclusief Onderwijs plaatsgevonden. Deze manifestatie volgt op de bestuurlijke vaststelling van de Koersnotitie en de werkconferentie Inclusief Onderwijs. Deze eerste stappen hebben ervoor gezorgd dat de besturen, directies en copa's doordrongen zijn van de opdracht die we met elkaar zullen moeten volbrengen, en daarbij ook het besef dat er binnen ons samenwerkingsverband al het een en ander gebeurt bij ontwikkelingen naar inclusiever onderwijs. Tevens hebben de verantwoordelijken voor het onderwijs nagedacht over wat ze nodig hebben om te komen tot inclusief onderwijs. Dit is de basis voor het vervolgtraject. Het doel is dat in het schooljaar 2023-2024 de eerste pilots van start gaan. Op basis van de input vanuit de Manifestatie Koersen naar Inclusief Onderwijs hebben de schoolbesturen een aantal thema's vastgesteld waarbinnen de scholen pilots inclusief onderwijs kunnen ontwikkelen. Deze thema's zijn:

Thema 1: Samenwerking vso en regulier vmbo-onderwijs

Thema 2: Samenwerking cluster 3 en regulier onderwijs

Thema 3: Externaliserende gedrag

Thema 4: Internaliserende gedrag

Thema 5: Hoogbegaafdheid

In 2024 zullen deze thema's aangescherpt worden en zullen de scholen verder aan de slag gaan met de ontwikkeling van projecten binnen deze thema's, waarbij het SWV een ondersteunende en faciliterende rol heeft.

3.7.3 Implementatie OPDC 2.0

Het Ondersteuningsplan 2021 – 2025 beschrijft de behoefte aan doorontwikkeling van het OPDC. De onderliggende gedachte van deze doorontwikkeling is, dat het aanbod van passend onderwijs in het

⁴ In 2024 zal de RvT uitgebreid worden naar 5 leden

OPDC sterk gericht is op maatwerktrajecten waarbij de ondersteuningsbehoefte van de leerling leidend is en niet het onderwijsaanbod. Een ander doel dat het OPDC voor ogen heeft is om de expertise preventief in te zetten in de scholen, in nauwe samenwerking met het schoolondersteuningsteam (SOT) en zo mogelijk met het vso. Vanaf 01-01-2023 heet de bovenschoolse voorziening: OPDC Zuid-Holland West, waar (voorheen) De Doorzet en Het Flexcollege in zijn ondergebracht. Met de inrichting en voorschriften vanuit het inspectiekader van een OPDC enerzijds en vanuit de behoeften van de vo-scholen anderzijds is in 2023 het “Handboek OPDC 2.0” bekrachtigd en vastgesteld door het bestuur van het samenwerkingsverband. De volgende trajecten van het OPDC Zuid-Holland West zijn in het schooljaar 2023 – 2024 in de praktijk gebracht en zullen verder doorontwikkeld worden:

- Retour Regulier
- Perspectiefklas
- Crisisplaatsen
- Mbo-traject
- Ambulante Activiteiten (pilot)

In verschillende trajecten zijn er naast gedragsbeïnvloedingsprogramma’s ook activiteiten om de motivatie van de leerling te prikkelen.

In september 2023 is het project gestart om een methodiek te ontwikkelen voor het traject Retour Regulier. De vorm van dit project heeft dezelfde vorm als het project OPDC 2.0, waarbij een stuurgroep en een projectgroep zijn betrokken. Beide groepen zijn wederom gevuld met vertegenwoordigers vanuit het scholenveld. Het doel is om het traject verder te structureren, de inhoud te faseren en ‘over en weer’ heldere verwachtingen te formuleren tussen scholen en OPDC. Het is de verwachting dat halverwege 2024 de methodiek wordt opgeleverd.

3.7.4 Transitie Jeugd- en gezinshulp

In 2023 heeft de gemeente Den Haag een transitie ingezet van de Haagse Jeugd- en Gezinshulp. De gemeente is opgedeeld in 4 percelen, waarin 2 samenwerkingsverbanden Jeugd en Gezin beide twee percelen zullen bedienen. Het samenwerkingsverband is, namens de scholen, betrokken geweest in het voorbereiden van deze transitie en het vormgeven van voorwaarden om te komen tot een goede aansluiting met het onderwijs. Ook hebben wij een rol gespeeld in de communicatie van deze transitie naar het onderwijsveld. Op 1 januari 2024 gaat de nieuwe manier van werken in, wij zullen aangehaakt blijven in het verdere verloop van het proces. Meer over dit onderwerp is te vinden in hoofdstuk 4.7.1.

3.7.5 Residentieel onderwijs

Op 31 maart is er vanuit het ministerie van OCW de opdracht aan de samenwerkingsverbanden onderwijs gegeven om verantwoordelijkheid te nemen voor de kwaliteit van onderwijs en het bieden van passend onderwijs aan jeugdigen die tijdelijk verblijven in een residentiële voorziening (uitgezonderd jeugdigen in een justitiële jeugdinrichting). Hiertoe is er een coalitie ontstaan tussen de 15 samenwerkingsverbanden in het landsdeel Zuid-West⁵, iHub onderwijs en de gemeente Rotterdam⁶. Deze coalitie heeft een subsidieaanvraag ingediend en deze gehonoreerd gekregen. Ons

⁵ Dit overlapt vrijwel geheel Zuid-Holland

⁶ Als vertegenwoordiger van de overige gemeenten in het landsdeel Zuid-West

samenwerkingsverband is penvoerder in dit proces, meer over dit onderwerp is te lezen in hoofdstuk 4.7.4.

4. Inhoudelijk jaarverslag

4.1 Dekkend Aanbod

Vanuit de missie van het SWV (zie 2.1) geeft het SWV vorm aan de kernopdracht, namelijk het realiseren van een dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor alle leerlingen.

4.1.1 De leerlingenontwikkeling

Het SWV telt op 1 oktober 2023 in totaal 37.364 leerlingen. Zie de tabel hieronder voor de onderverdeling van deze leerlingen over de verschillende soorten onderwijs. De laatste jaren zien we kleine schommelingen m.b.t. de verhouding van de aantallen leerlingen in het lwoo, PrO, overig vo en vso. Het aantal nieuwkomers is gestegen sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne. Deze trend zet zich in sterke mate door in 2023.

Tabel Aantal leerlingen verdeeld over de verschillende typen onderwijs.

Teldatum	Lwoo		Pro		Overig VO		Totaal VO*	Nieuwkomers		Totaal VSO		Totaal
1-10-'13	2.713	8,4%	1.180	3,6%	28.485	88,0%	32.378	-	-	949	2,8%	33.327
1-10-'14	2.788	8,4%	1.245	3,8%	29.114	87,8%	33.147	-	-	962	2,8%	34.109
1-10-'15	2.742	8,1%	1.325	3,9%	29.604	87,9%	33.671	-	-	950	2,7%	34.621
1-10-'16	2.781	8,1%	1.375	4,0%	29.905	87,1%	34.337	276	0,8%	912	2,6%	35.525
1-10-'17	2.767	7,9%	1.375	3,9%	30.520	87,2%	35.020	358	1,0%	929	2,6%	36.307
1-10-'18	2.867	8,0%	1.382	3,9%	31.021	87,1%	35.631	361	1,0%	954	2,6%	36.946
1-10-'19	2.976	8,3%	1.394	3,9%	30.716	85,7%	35.833	747	2,0%	1.027	2,7%	37.607
1-10-'20	3.073	8,6%	1.381	3,9%	30.880	86,6%	35.646	312	0,8%	1.015	2,7%	36.973
1-10-'21	3.226	9,0%	1.383	3,9%	30.963	86,3%	35.875	303	0,8%	1.028	2,8%	37.206
1-10-'22	3.245	9,1%	1.370	3,9%	30.933	87,0%	35.548	714	1,9%	1.042	2,8%	37.304
1-10-'23	3.263	9,1%	1.369	3,8%	31.209	87,1%	35.841	442	1,2%	1.081	2,9%	37.364

*Exclusief nieuwkomers

4.1.2 Het realiseren van een dekkend onderwijsaanbod

Het dekkend aanbod voor de leerlingen in onze regio moet gerealiseerd worden door:

1. Voldoende aantal reguliere scholen met voldoende verschillende opleidingen/profielen
2. Gedegen basis- en extra ondersteuning in de reguliere scholen
3. Lwoo in het vmbo en het aanbod in de praktijkscholen
4. Het orthopedagogisch-didactisch centrum (OPDC)
5. Maatwerktrajectadvies
6. Het vso, inclusief het vso in de semi residentiële voorzieningen

Ad 1 Er zijn voldoende reguliere scholen met voldoende verschillende opleidingen/profielen

Voor het regulier onderwijs is er qua volume sprake van voldoende aanbod van scholen en opleidingen. Zoals ieder jaar zien we (doorgaans kleine) schommelingen in de leerling populatie van scholen vanwege de groei of daling van het leerlingaantal.

De groep nieuwkomers in Den Haag is groot. Aan de bestaande instroom is sinds 2022 de groep Oekraïense vluchtelingen toegevoegd. Ook in 2023 blijft de instroom nieuwkomers hoog. We zien een aanzienlijke groep nieuwkomers met een Nederlands paspoort die de Nederlandse taal onvoldoende spreken om deel te nemen aan het regulier onderwijs en voor wie ISK-onderwijs het meest passend is. Daarnaast constateren we dat van (met name) Oekraïense leerlingen, die aan het einde van dit schooljaar moeten doorstromen naar het reguliere voortgezet onderwijs, een deel nog niet het taalniveau heeft kunnen behalen dat passend is bij hun capaciteiten. Reden hiervan is dat zij lange tijd zowel onderwijs in hun eigen taal als in NT2 hebben gevolgd. Zij zouden baat hebben bij een vorm van nieuwkomersonderwijs in schooljaar 2024-2025, passend bij hun ontwikkeling en potentie. Beide SWV'en, gemeente en schoolbesturen zijn in gesprek om een aangepaste route voor deze leerlingen te realiseren.

Per 1 augustus 2023 is er een nieuwe school gestart genaamd John Dewey College (havo/vwo) met een dertigtal leerlingen. Zij zijn gestart met onderwijs, gestoeld de 'project based learning' methodiek. De inzet van de school is om de komende drie jaar door te groeien naar 220 leerlingen, om op de langere termijn uit te groeien tot een volwaardige vo-school. Daarnaast is in 2023 een tweetal vo-scholen aangekondigd die in het najaar locaties toegewezen hebben gekregen waardoor ze toetreden in het scholenveld per 2024. Het betreft hier het Avicenna College (vmbo bkt, havo, vwo) en het Aïda College (tl-lwoo, mavo, havo, vwo), beide scholen identificeren zich aan de Islamitische levensovertuiging.

Ad 2 De basis- en extra ondersteuning in de reguliere scholen

In afwachting van de landelijke norm voor basisondersteuning, gaat ons samenwerkingsverband door met een hoogstaande norm van de basisondersteuning. Mede op grond van de grootstedelijke problematiek is deze norm en passende extra ondersteuning voorwaardelijk voor het realiseren van passend onderwijs.

Sinds 2018 werken alle scholen met een Jaarplan Passend Onderwijs (JPO). Het jaarplan omvat:

- De doelen waar de school dat jaar op inzet als het gaat om passend onderwijs;
- Hoe de basisondersteuning wordt vormgegeven op deze school;
- Welke vormen van extra ondersteuning (inclusief lwoo, maatwerk en innovatie) de school inzet;
- De geplande inzet van de financiële middelen voor ondersteuning;
- Een evaluatieparagraaf.

Het JPO wordt voorafgaand aan het betreffende schooljaar ingediend bij het samenwerkingsverband waarop feedback dan wel een akkoord komt. Aan het eind van het schooljaar wordt deze geëvalueerd met de schoolleider en de coördinator passend onderwijs van de school, de directeur, een beleidsadviseur en een SOT-consulent van het samenwerkingsverband. Deze evaluatie is telkens met 2 of 3 scholen tegelijkertijd, zodat ook verantwoording aan elkaar wordt afgelegd. Er wordt verantwoording afgelegd, niet alleen op de doelgerichtheid, maar als mogelijk juist ook over de

doelmatigheid van de inzet van middelen voor basisondersteuning, extra ondersteuning, lwoo en maatwerk.

In 2022 is het proces gestart rond de (mogelijke) herijking van verdeling van de middelen basis- en extra ondersteuning. Na een aantal interne discussies is Oberon in 2023 gestart met de uitvoering van het onderzoek hiernaar en in Q3 is het eindrapport opgeleverd. Het belangrijkste advies wat hieruit voortkwam is dat de huidige systematiek nog steeds goed passend is en dat er op de korte termijn geen grote aanpassingen nodig zijn. Er dient wel opnieuw gekeken te worden naar de huidige populaties van de scholen en of dit overeenkomt met de weging die zij nu hebben. Het eindrapport is in de Adviesraad besproken en er zijn diverse vormen van verdeling en wegingen onderzocht. Het overgenomen advies van de adviesraad luidde om de systematiek niet te veranderen, maar de relatieve weging wel aan te passen.

Naar aanleiding van een inhoudelijke discussie over de doelmatigheid van inzet van middelen lwoo en PrO is in het schooljaar 2022/2023 vervolgonderzoek gedaan door onderzoeksbureau TIG m.b.t. lwoo en het praktijkonderwijs. Het onderzoek bestaat uit:

- Effectiviteit van lwoo op leerwinst (taal, rekenen t.o.v. leerachterstanden, IQ, geslacht e.d.)
- Effectiviteit van lwoo op inspectie-indicatoren leerjaar 3 t.o.v. basisschooladvies, onderbouwsnelheid, bovenbouwsucces, examenresultaten, klassensamenstelling
- Verzamelen *best practices*: waar gaat het opvallend goed? In hoeverre is de aanpak van deze school/afdeling/klas breder toe te passen? (Van kwantitatief naar kwalitatief onderzoek)

Tot op heden blijkt dat er meer data over een langere periode nodig is om conclusies te trekken over 'of de bekostigingssystematiek recht doet aan de kwantitatieve en kwalitatieve doelen voor de inzet van lwoo-middelen'. Wel is zichtbaar geworden op welke punten leerlingen met lwoo het beter doen dan reguliere leerlingen. Het vervolgonderzoek gaat zich verder richten dan alleen op de lwoo-leerlingen en zal daarmee gerichter kijken naar de effectiviteit van specifieke interventies. Het onderzoek naar verschillende aspecten van klassensamenstelling is daarin een eerste stap. Ook zal er onderzocht worden in hoeverre een aanpak breder toe te passen is middels een praktijkgericht onderzoek.

Ad 4 Het OPDC

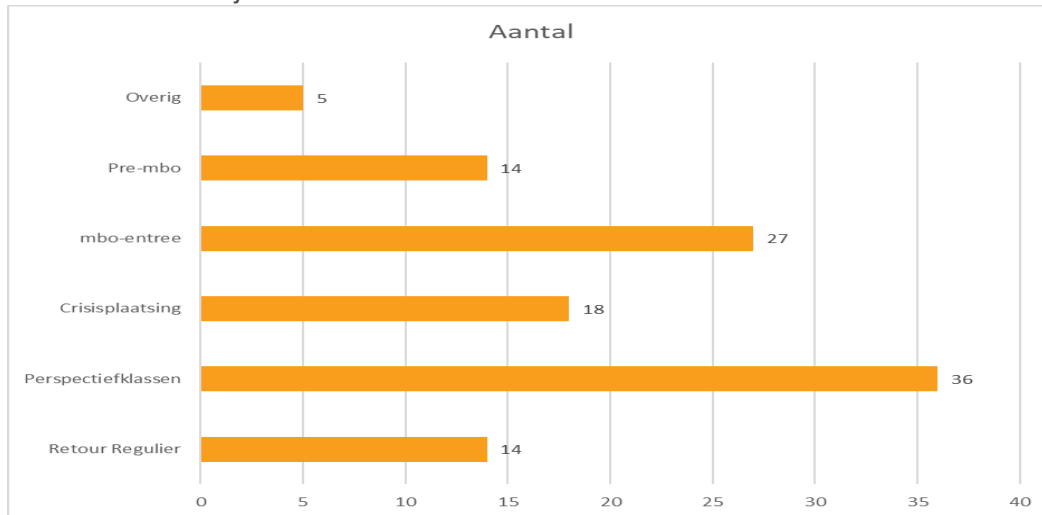
De afgelopen jaren is een daling in het aantal leerlingen die het OPDC passeren te zien:

Totaal aantal leerlingen OPDC

Schooljaar	Aantal leerlingen
2018 - 2019	261
2019 - 2020	231
2020 – 2021	160
2021 – 2022	136
2022 - 2023	114

De daling van het leerlingenaantal in schooljaar 2022 – 2023 komt voornamelijk voort uit de tijdelijke sluiting van één van de afdelingen van het FlexCollege en de transitie naar OPDC Zuid-Holland West.

In schooljaar 2022-2023 zijn er 114 leerlingen gepasseerd op OPDC Zuid-Holland West. Daarvan zijn er tot 31-07-2023 71 uitgestroomd. De rest vervolgt het traject in schooljaar 2023 – 2024. In onderstaande grafieken en tabellen is weergegeven hoe de verdelingen over de trajecten in het betreffende schooljaar was.

Op het OPDC zijn leerroutes die leiden tot diplomering. Voor het vo werkt het OPDC daartoe samen met reguliere/speciale scholen binnen ons samenwerkingsverband en met het VAVO. Voor leerlingen die richting mbo gaan wordt de entree opleiding aangeboden. Stage maakt onderdeel uit van het onderwijstraject. Functionarissen op het OPDC zijn specifiek aangesteld om de leerlingen adequaat naar het mbo over te laten stappen.

Uitstroom	2020-2021	2021-2022	2022-2023
mbo	33	48	18
vo	11	13	28
VAVO	1	0	0
vso	6	8	3

In mei 2023 heeft de Inspectie van het Onderwijs een herstelonderzoek uitgevoerd op het OPDC naar aanleiding van de in 2022 gegeven herstelopdrachten. De Inspectie heeft alle herstelopdrachten als voldoende en daarmee ook als afgerond beoordeeld.

In het rapport van juni 2023 heeft de Inspectie van het Onderwijs echter wel een nieuwe herstelopdracht gegeven voor de mbo-unit van het OPDC. De inspectie stelt dat een OPDC alleen het onderwijs kan geven, zoals dat door de vo-school wordt aangeleverd. Het OPDC heeft een mbo-afdeling waar leerlingen in worden geplaatst, waarbij het niet meer realistisch is dat zij een vo-diploma zullen halen. Bij deze afdeling worden zij voorbereid op het mbo-entree-examen en ontvangen zij dat diploma. Zij worden als extraneus ingeschreven bij ROC Mondriaan en blijven ook ingeschreven staan bij de vo-school.

Wanneer de vo-school een leerling in de mbo-afdeling van het OPDC plaatst, moet de vo-school een overeenkomst hebben met het mbo. Volgens de inrichtingseisen mag een OPDC alleen het onderwijs

aanbieden dat door de vo-school kan worden geleverd. Een OPDC mag niet zelf die verantwoordelijkheid dragen. In 2024 zal de onderwijs-overeenkomst tussen het vo en het mbo worden getekend, waarmee aan deze herstelopdracht wordt voldaan.

Ad 5 Maatwerktrajectadvies

Het Maatwerktrajectadvies (MWTA) wordt georganiseerd door een team van consultants van het SOT. Het is opgezet om scholen en collega SOT-consulenten bij ingewikkelde casussen te adviseren m.b.t. de best passende trajecten voor leerlingen. De leerlingen die bij dit team worden ingebracht kunnen zorgwekkend verzuimers en absoluut verzuimers zijn, maar vooral ook leerlingen die problemen ervaren in de dagelijkse praktijk van de school. De vraag is welke (onderwijs-)plek de leerling het meeste perspectief biedt om zich verder te kunnen ontwikkelen.

Het MWTA-team geeft op basis van de informatie een bindend advies over plaatsing bij het OPDC of een andere oplossing. In kalenderjaar 2023 zijn in totaal 108 leerlingen begeleid en doorgeleid.

Totaal aantal ingediende MWTA-casussen	
Datum	Aantal ingediend
1-1-23 tot 11-7-23	76
1-9-23 tot 1-1-24	32
Totaal 2023	108

Sinds het OPDC, per schooljaar 23.24 (01-09-2023), de mogelijkheid biedt van een directe aanmelding zien wij dat de ingediende MWTA-verzoeken in aantal zijn verminderd van gemiddeld 12 per maand naar gemiddeld 8 per maand. Een directe aanmelding kan worden gedaan na instemming door het JES. De copa meldt vervolgens de leerling aan voor een traject bij het OPDC en wordt hierbij ondersteund door de consultant van het SOT.

Het MWTA-team stuurt aan op een meer preventief gebruik van de adviesmogelijkheid, aangezien er nog vaak aan de achterkant van het proces worden geconsulteerd, op het moment dat de vo-school al handelingsverlegen is. Ook zien wij een trend in het gebruik maken van een MWTA-advies om een advies van het JES te verstevigen richting ouders, zoals bijvoorbeeld een vso-verwijzing.

Ad 6 Het vso-cluster 3 en 4 en het vso in de semi residentiële voorzieningen

Voor het SWV geldt de gedachte, dat het vso gezien zou kunnen worden als een eigenstandige onderwijssoort, waar groepen leerlingen die zijn aangewezen op diepteondersteuning onderwijs volgen en zo mogelijk een diploma behalen.

Teldatum	VSO Cat 1	VSO Cat 2	VSO Cat 3	Totaal VSO			
1-10-2013	817	86,1%	31	3,3%	101	10,6%	949
1-10-2014	844	87,7%	27	2,8%	91	9,5%	962
1-10-2015	829	87,3%	27	2,8%	94	9,9%	950

1-10-2016	790	86,6%	26	2,9%	96	10,5%	912
1-10-2017	806	86,8%	23	2,5%	100	10,8%	929
1-10-2018	829	86,9%	32	3,4%	93	9,7%	954
1-10-2019	907	88,3%	37	3,6%	83	8,1%	1.027
1-10-2020	910	89,7%	27	2,7%	78	7,7%	1.015
1-10-2021	919	89,4%	29	2,8%	80	7,8%	1.028
1-10-2022	934	89,6%	27	2,6%	81	7,8%	1.042
1-10-2023	979	90,6%	22	2,0%	80	7,4%	1.081

Net als in het vo is er in het vso een lichte stijging te zien in de leerlingaantallen.

Als het gaat om een dekkend aanbod in het vso kan geconcludeerd worden dat er geen capaciteitsproblemen zijn in het vso-cluster 3. De vijf ZML-scholen bieden in gezamenlijkheid een dekkend onderwijsaanbod. Twee van deze vijf scholen zijn gevestigd buiten onze regio maar zijn wel aangesloten bij het SWV omdat een aanzienlijk aantal leerlingen uit ons verzorgingsgebied daar onderwijs volgt. Naast deze vijf ZML-scholen vallen er nog twee scholen binnen onze regio onder cluster 3: de Pyramide, een school voor leerlingen met een langdurige ziekte of lichamelijke beperking en De Witte Vogel, een school voor leerlingen met een meervoudige beperking van ernstige aard.

Het Pleysier College biedt vso cluster 4 onderwijs aan in het verzorgingsgebied van het SWV. Een groep leerlingen uit onze regio maakt daarnaast gebruik van het onderwijsaanbod van de Leo Kanner Onderwijsgroep, die scholen heeft buiten onze regio maar wel is aangesloten bij ons SWV. Hoewel leerlingen met een TLV uiteindelijk wel geplaatst kunnen worden op een vso, is niet in alle gevallen sprake van een directe plaatsing op cluster 4 onderwijs. In enkele gevallen is er een tussentijdse oplossing nodig om de voortgang van onderwijs en begeleiding te kunnen waarborgen.

Het SWV heeft vanuit het ministerie de opdracht gekregen om verantwoordelijkheid te nemen voor de kwaliteit van onderwijs en het bieden van passend onderwijs aan jeugdigen die tijdelijk verblijven in een residentiële voorziening JeugdzorgPlus (gesloten jeugdzorg). Dit is aanvullend op de opdracht die er bij de gemeenten en jeugdhulpaanbieders ligt m.b.t. de af- en ombouw van de JeugdzorgPlus. Dit betekent dat in het passend aanbod specifiek aandacht moet zijn voor leerlingen met zeer complexe problematiek op meerdere leefgebieden. In hoofdstuk 4.9 wordt hier nader op ingegaan. Binnen het SWV wordt er op 2 plekken vso-onderwijs aangeboden in een semi-residentiële setting: Pleysier College Zefier en School2Care Laakhaven. Beide betreffen een integraal aanbod van jeugdhulp en onderwijs.

Pleysier College Zefier biedt onderwijs aan leerlingen van 12 t/m 20 jaar met ernstige psychiatrische problemen of met schoolfobie. Leerlingen zijn in behandeling voor deze problematiek bij de Jeugd GGZ. In de werkwijze is er nauw overleg tussen de behandelaar en school over de belastbaarheid van de leerling.

School2Care Laakhaven biedt onderwijs aan leerlingen van 12 t/m 18 jaar met complexe problematiek op meerdere leefgebieden waaronder school, thuis en vrije tijd waarvoor intensieve jeugdhulp begeleiding en behandeling nodig is. Leerlingen krijgen een integraal dagprogramma op

locatie onder verantwoordelijkheid van iHub. School2Care kent een gesloten en een open route. In de gesloten route worden leerlingen op School2Care geplaatst als alternatief op plaatsing in een JeugdzorgPlus locatie (gesloten jeugdhulp) met een voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdhulp. Daarnaast is er een open route voor leerlingen die voldoen aan de omschreven ondersteuningsbehoefte met noodzakelijkheid tot een integraal dagprogramma. Uit de landelijke evaluatie in het voorjaar 2023 blijkt doorstromen naar een onderwijslocatie in de praktijk erg moeilijk doordat de complexiteit van de jongeren als te groot wordt bevonden. Om betere aansluiting en doorstroom naar het (regulier) onderwijs te vergroten is er een ambulante aanbod gestart. De doorontwikkeling van School2Care wordt gemonitord door een gezamenlijke projectgroep en stuurgroep gemeente & SWV.

4.1.3 Conclusie met betrekking tot het dekkend aanbod

Gesteld kan worden dat er grote druk staat op het dekkend aanbod binnen ons verzorgingsgebied. We zien hierbij de volgende categorieën waarvoor de druk op dit moment het grootst is in het aanbod:

- Leerlingen op het snijvlak Onderwijs + GGZ hulpverlening & HB
- Leerlingen op het snijvlak ZML met externaliserend gedrag
- Leerlingen op het snijvlak Cluster 4 die niet in een groep tot leren komen
- ISK-leerlingen met diepte-ondersteuning
- Leerlingen die net buiten de ISK doelgroep vallen
- Leerlingen die al 2 jaar ISK benut hebben, maar de taal nog niet machtig zijn
- Leerlingen die niet gealfabetiseerd zijn

Om nog beter zicht te krijgen op de hiaten in ons aanbod gaan wij in 2024 - naast analyse van de tot ons beschikbare data - gericht uitvraag doen bij netwerkpartners. Het doel is om zo exact mogelijk in kaart te brengen om hoeveel leerlingen het gaat per (onderwijs/ondersteunings) categorie, zodat we daarmee kunnen bepalen of het te formuleren aanbod individueel maatwerk of een breder groepsaanbod moet zijn. Tevens levert dit cruciale informatie op voor de inrichting van inclusief onderwijs.

4.2 Ondersteuning van scholen

Het bureau van het SWV ondersteunt scholen effectief, o.a. bij het vormgeven en realiseren van passend onderwijs, maar ook bij (her)plaatsen van leerlingen. Hiertoe heeft het SWV het Schoolondersteuningsteam (SOT) ingericht. Het SOT bestaat uit 14 consultants, die in dienst zijn van het samenwerkingsverband. Elke school heeft een vaste consultant als aanspreekpunt. De consultants maken concrete werkafspraken met de scholen, geven feedback op het jaarplan passend onderwijs en werken mee aan de evaluatie daarvan.

Het SOT is een belangrijke schakel bij de realisatie van passend onderwijs. De belangrijkste taken van de consultants van het schoolondersteuningsteam zijn:

1. Ondersteunen van de scholen bij de vormgeving van passend onderwijs.
2. Plaatsen van thuiszitters.
3. Bijdragen aan een goede overstap van po naar vo, als extra ondersteuning nodig is.

Ad 1 Het ondersteunen van scholen bij het vormgeven van passend onderwijs

De consulenten komen op de scholen om de coördinator passend onderwijs met raad en daad te ondersteunen bij de vormgeving van passend onderwijs. Deze ondersteuning ziet er als volgt uit:

- *Adviseren over extra ondersteuning binnen de school* De consulent van het schoolondersteuningsteam geeft waar nodig advies om het onderwijs voor een leerling zo passend mogelijk te maken. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben moet door de school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) geschreven worden. De school schrijft en is eigenaar van het OPP. Het uitgangspunt is om cyclisch en planmatig te werken met het OPP.
- *Adviseren over extra ondersteuning geheel of gedeeltelijk buiten de school* Wanneer het een school niet lukt om de leerling de juiste ondersteuning te bieden, m.a.w. de school is 'handelingsverlegen', dan bieden de consulenten advies en ondersteuning aan de school. Bekeken wordt wat voor deze leerling een passende ondersteuning is en zo nodig wat een passende onderwijsplek kan zijn. Het kan daarbij gaan om overstappen naar een andere reguliere school, naar het OPDC of naar het voortgezet speciaal onderwijs. De consulent schrijft een preadvies voor de Commissie van Deskundigen bij een aanvraag voor het vso en bemiddelt waar nodig.

Voor een reguliere herplaatsing kan de leerling worden aangemeld bij de plaatsingstafel. Het gaat hierbij om leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte waarbij het de school en de consulent niet gelukt is een passende plek op een andere school te vinden.

De noodzaak van een andere plek kan diverse redenen hebben, zoals een incident, een vertrouwensbreuk, het niet op passende manier kunnen bieden van ondersteuning.

De plaatsingstafel (PT) wordt vier keer per jaar door het samenwerkingsverband georganiseerd. Van alle scholen zijn hun directeur of een gemandateerde vertegenwoordiger aanwezig en men wordt geacht iedere ingebrachte leerling een plek te geven.

In 2023 werden 24 leerlingen besproken op de plaatsingstafel:

- Voor 11 leerlingen werd een plek gevraagd op een ander niveau van onderwijs.
- Voor 5 leerlingen werd een plek gevraagd na verhuizing.
- Voor 8 leerlingen werd een plek gevraagd i.v.m. gedrag/incident/onveiligheid

Dit is overigens een opvallende terugloop van het aantal leerlingen: in 2022 waren het er nog 70.

Er is tijdens bijeenkomsten van de plaatsingstafel sprake van collegialiteit tussen de scholen en zicht op het belang van leerlingen, maar er waren ook vragen:

- Wordt de bestuurlijke zorgplicht voldoende benut?
- Krijgen de collega's over iedere leerling de goede informatie mee?
- Wat is het resultaat van herplaatsing op een plek waar de leerling niet voor gekozen heeft?

Dit alles vroeg om een gedegen evaluatie van de voortgang op leerling niveau en van de procedure. Deze evaluatie is afgerond in het voorjaar van 2023. Uitkomsten hiervan zijn:

- Het is duidelijk dat de schoolcarrière van leerlingen op de volgende plek lang niet altijd met succes wordt vervolgd;
- In de vernieuwde procedure staan duidelijke aanbevelingen voor de inzet van begeleiding bij herplaatsing;

- De laatste plaatsingstafel van het schooljaar zal plaats vinden in mei, ter voorkoming dat ook kinderen die moeten afstromen worden aangeboden. Het betreft hier uitsluitend kinderen met extra ondersteuningsbehoefte.

Scholen en besturen werken er hard aan om leerlingen zelf te herplaatsen, waarmee de kans groter is dat de nieuwe school bij de keuze van de leerling past. Een vervolg van het evaluatieproces loopt eind 2023: het SOT brengt in kaart welke interventies scholen hebben gepleegd om de herplaatsing succesvoller te maken.

De afspraak binnen SWVZHW is dat de scholen een jaarplan passend onderwijs maken. De consulenten kennen de scholen van binnenuit en geven feedback of het plan haalbaar is, of de doelen voldoende concreet zijn geformuleerd, maar ook of het jaarplan passend is bij de doelgroep van de school. In de evaluatie spiegelen ze welke doelen zijn behaald en welke niet en in hoeverre het gelukt is om passend onderwijs daadwerkelijk vorm te geven.

Samen met de coördinator passend onderwijs en de schoolmaatschappelijk werker vormt de consulent de kern van het JES (Jeugdhulp En School). In dit overleg worden leerlingen besproken die (naast onderwijsondersteuning) ook jeugdhulp nodig (lijken te) hebben. De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp staat tijdens het JES altijd op de agenda.

Ad 2 Het plaatsen van thuiszitters

Twee consulenten van het SOT werken met een beleidsmedewerker van SWVZHW en de afdeling leerplicht van de gemeenten samen om de thuiszitters goed in beeld te krijgen.

In 2023 is een aantal zaken verbeterd:

- De afstemming van de registratie van leerplicht en de scholen.
- Een kwartaaloverleg tussen de genoemde medewerkers van het samenwerkingsverband en ambtenaren van de drie betrokken gemeenten is in het leven geroepen.

De consulenten van het schoolondersteuningsteam stimuleren het zo snel en passend mogelijk plaatsen van thuiszitters. Daarbij wordt een onderscheid tussen drie typen thuiszitters gemaakt:

1. Thuiszitters van scholen die vallen onder dit SWV: belangrijk is dat leerlingen die thuis komen te zitten tijdig in beeld zijn van het samenwerkingsverband. Deze leerlingen worden in elk JES-overleg besproken. Voor hen wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld, waarin expliciet wordt benoemd wat er aan de schoolgang wordt gedaan en wie de regie heeft.
2. Thuiszitters zonder schoolinschrijving: jongeren zonder schoolinschrijving worden, liefst zo spoedig mogelijk, door de gemeenten aangemeld bij het SWV. Binnen het SOT vormen sinds augustus 2023 drie consulenten het AV-team, het team dat absoluut verzuimers en andere nieuwkomers onder hun hoede neemt. Zij bemensen ook het Ouder- en Jeugd Steunpunt én geven maatwerk traject adviezen, deze taken sluiten goed op elkaar aan. Het AV-team biedt de geschikte testen aan de jongeren aan en komt tot een advies waar de leerling een passende onderwijsplek kan krijgen. Het vinden van plekken vraagt veel overleg met de scholen.
3. Thuiszitters complexe doelgroepen: leerlingen uit 'complexe doelgroepen' hebben veelal een onderwijsplek nodig in combinatie met jeugdhulp en/of een behandeltraject. Op dit moment is het nog altijd lastig om deze leerlingen een passende onderwijsplek te bieden, het aanbod

voor deze doelgroep is beperkt. Er wordt een goede analyse gemaakt van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en het vaststellen van het onderwijsperspectief in samenwerking met leerling, ouders en hulpverlening.

Ad 3 Bijdragen aan een goede overstap van po naar vo als extra ondersteuning nodig is

De consulenten beantwoorden vragen vanuit het primair onderwijs die passend onderwijs in het v(s)o betreffen en bekijken in specifieke gevallen welke scholen de beste ondersteuning voor een leerling kunnen bieden. In de maanden oktober t/m januari vinden casus-overleggen plaats waarbij adviseurs uit het primair onderwijs en consulenten ingebrachte (geanonimiseerde) dossiers bespreken met het oog op de overstap naar het VO. Op aanvraag sluiten consulenten aan bij het multidisciplinair overleg over een individuele casus. Na aanmelding op de vo-school kijkt de consulent mee met de coördinator passend onderwijs. Na screening van het leerling dossier adviseren zij in vroegtijdig stadium hoe de extra ondersteuning vorm te geven. Als de ondersteuningsvraag de mogelijkheden van de school te boven gaat, kan de leerling worden afgewezen. De consulent wordt daarbij betrokken en helpt bij het vinden van een passende v(s)o-plek. In deze taak werkt de consulent samen met SPPOH (het samenwerkingsverband voor primair onderwijs in de regio) en BOVO Haaglanden.

4.2.1. Tevredenheidsonderzoek

Om de tevredenheid van scholen over de samenwerking met de consulenten te peilen is eind 2022 onder leiding van de teamleider binnen het SOT een feedbackinstrument ontwikkeld om uit te zetten bij de scholen. Dit instrument is een vragenlijst met betrekking tot de samenwerking en communicatie tussen de school en de SOT-consulent. De consulenten hebben de vragen bij hun scholen uitgezet in maart 2023. Uit de gesprekken met de teamleider over de resultaten bleek dat de uitkomsten zeer positief waren. De scholen waren zeer tevreden over de rol die de consulenten in hun school spelen. In een enkel geval heeft de bevraging geleid tot een andere verdeling van scholen onder het team, omdat een school aangaf het samenwerken met een nieuwe consulent verfrissend te vinden. Besloten is deze peiling jaarlijks in het voorjaar te doen en dat iedereen de uitkomsten deelt met de teamleider als voorbereiding op- en onderdeel van het functioneringsgesprek.

4.2.2. Kwaliteitsonderzoek en effectiviteit van het JES

Het JES speelt een essentiële rol bij het realiseren van passend onderwijs, al dan niet in combinatie met jeugdhulp. In het JES ontmoeten professionals van onderwijs, schoolmaatschappelijk werk, samenwerkingsverband en jeugdhulp elkaar en bespreken zij de extra ondersteuning aan leerlingen. Een goed functionerend JES leidt tot betere samenwerking en is daarmee de basis om tot doorontwikkeling en verbetering van het passend onderwijs te komen.

In ons ondersteuningsplan 2021-2025 is de professionalisering van het JES een belangrijk speerpunt. In 2021 is gestart met een het evalueren van het JES middels het kwaliteitsinstrument Passend Aanbod Mogelijk Maken (PAMM). Deze rapportage is niet zozeer gericht op oordelen, maar op het ontwikkelen van de samenwerking en effectiviteit van het JES. Elke school ontvangt jaarlijks een individuele PAMM-schoolrapportage, op grond waarvan ieder JES de verdere ontwikkeling vorm kan geven. Daarnaast wordt er op samenwerkingsverbandniveau een PAMM-totaalrapportage gemaakt. Vanuit deze totaalrapportage zijn de volgende trends zichtbaar:

Algemeen

In vergelijking met 2021-2022 is het percentage 'passend aanbod uitvoerbaar' (73%) gedaald in 2022-2023 (64%). Met name binnen het MHV beoordelen meer professionals dan gemiddeld de samenwerking voor verbetering vatbaar. De afname van een uitvoerbaar passend aanbod lijkt in lijn met algemene geluid uit de scholen dat zij te maken hebben met steeds complexere problematiek. Dit kunnen we deels toeschrijven aan een nawee van de coronacrisis.

Het meeste passend aanbod dat niet uitvoerbaar is, komt door wachtlijsten en bevinden zich op de BKT-scholen. Om welke wachtlijsten dit gaat - Jeugdhulp, vso of anderszins - is niet uitgevraagd. Dit is nog een verbetering die we doorvoeren in de vragenlijst over 2023-2024. Daarnaast zien we op zowel het MHV als BKT dat er een toename is bij 'het aanbod niet wordt geaccepteerd door ouders/leerlingen' en daarmee niet uitvoerbaar is.

Samenwerking

De beoordeling van de samenwerking in vergelijking met vorig schooljaar is gedaald. Over het algemeen is zichtbaar dat de scholen die aangeven dat de samenwerking voor verbetering vatbaar is, ook voor minder leerlingen een passend aanbod weten te formuleren. En andersom; scholen die de samenwerking goed beoordelen hebben een hoger percentage passend aanbod.

De samenwerking is voor verbetering vatbaar op o.a. deze veelgenoemde onderdelen:

- Meer partijen betrekken bij het overleg
- Frequenter overleggen
- Duidelijke omschrijving van de hulpvraag aan het JES
- Efficiënter JES in tijd en structuur
- Meer proactieve input vanuit JES-partners

Doorontwikkeling PAMM

Voor de komende jaren willen we PAMM verder door ontwikkelen op de volgende punten:

- Verder aanscherpen van de vragen zodat deze niet multi-interpretabel zijn
- De PAMM-rapportage cyclisch maken door een gezamenlijk JES-ontwikkeldoel te formuleren en evalueren in de module zelf (en niet middels een los JES-evaluatie format zoals nu)
- De PAMM-rapportage in verbinding brengen met het JPO van de school

4.3 Digitale aanmelding en monitoring

Er is een (digitaal) systeem waarmee leerlingen worden aangemeld bij het SWV ten behoeve van lichte- en diepteondersteuning en waarmee monitoring kan plaatsvinden.

Het samenwerkingsverband maakt, samen met de aangesloten scholen, gebruik van de 1Loket-module in Onderwijs Transparant (OT). De 1Loket-module vormt de administratieve basis voor een loket waar alle onderwijs-ondersteuningsvragen terecht komen: lwoo, toelaatbaarheidsverklaringen voortgezet speciaal onderwijs, PrO en registratie van thuiszitters.

Voor het samenwerkingsverband is het van grote betekenis om grote aantallen aanvragen te kunnen registreren, verwerken en monitoren. Door de 1Loket-module te gebruiken ontstaat tevens waardevolle beleidsinformatie voor het samenwerkingsverband, die aansluit op de informatie die binnen Vensters (Dashboard SWV) en de kijkgelzen (van DUO) zichtbaar is. Via OT is de privacy van de leerling gewaarborgd. OT kijkt bij de ontwikkeling en maatwerkrichting van haar modules altijd naar de verschillende kaders, waarbij het wettelijke altijd het belangrijkste is.

In 2022 en 2023 is door een werkgroep bestaand uit SOT-consulenten, de teamleider SOT en medewerkers van OT gewerkt aan een nieuwe, meer gebruiksvriendelijke versie van de 1Loket-module.

In oktober en november 2023 is de implementatie van deze nieuwe versie gerealiseerd, o.a. door het organiseren van trainingen voor de verschillende gebruikersgroepen.

4.4 Planning en verantwoording van kwaliteit in de scholen

De reguliere VO-scholen zetten zich met behulp van een jaarplan passend onderwijs (JPO) in om de basisondersteuning en extra ondersteuning op orde te krijgen. Zij formuleren hiervoor jaarlijkse of meerjarige doelen ter verbetering op diverse gebieden.

Aan het eind van het schooljaar evalueren de scholen en het SWV gezamenlijk het JPO. Aan dit gesprek nemen deel:

- Schoolleider en copla van de school;
- Directeur SWVZHW;
- Betrokken consultant(en) Ondersteuningsteam SWV;
- Beleidsadviseur SWV.

De evaluatiegesprekken worden altijd met 2 of 3 scholen tegelijkertijd gepland, opdat de scholen niet alleen aan het SWV, maar ook aan elkaar verantwoording afleggen.

Het doel van de evaluatiegesprekken is tweeledig:

- Vaststellen in welke mate de school met de middelen van het SWV voor basisondersteuning, extra ondersteuning, lwoo, maatwerk en innovatie de doelen binnen de zorgstructuur en de ondersteuningsbehoefte passend onderwijs van de leerling-populatie weet te realiseren;
- Vaststellen of het nodig is de doelen in het Jaarplan Passend Onderwijs voor het nieuwe schooljaar bij te stellen.

Daarnaast zijn er twee indirecte doelen:

- Voor het SWV inzichtelijk maken op welke manier de budgetten van het SWV door de scholen worden ingezet en of ze terecht komen bij de leerlingen die dat nodig hebben en welke trends en ontwikkelingen we daarbij zien.
- Een setting te bieden waarin scholen hun ervaringen op het gebied van passend onderwijs op een inspirerende wijze met elkaar kunnen delen.

In 2023 stonden de volgende vragen centraal in de evaluatiegesprekken:

- Welke onderdelen uit het JPO 2022-2023 zijn het afgelopen schooljaar goed gegaan, op welk resultaat is de school trots?
- Wat is het belangrijkste ontwikkelpunt voor de school op het gebied van zorgstructuur en passend onderwijs waaraan de school het volgend jaar gaat werken?
- Aan welke ontwikkeling werkt de school op dit moment als het gaat om inclusief onderwijs?
- Over welk aspect wil de school feedback van- of overleg met de andere scholen?

In 2023 heeft het SWV een eerste aanzet gedaan om het proces van indienen, beoordelen en evalueren van het JPO te verbeteren. Deze verbeteringen richtten zich in eerste instantie op de interne processen, de terugkoppeling van de bevindingen en verslagen van de evaluatiegesprekken met de scholen en het beoordelingsproces van de maatwerk- en innovatieaanvragen. De komende

jaren zal de doorontwikkeling van het proces- en de inhoudelijke kwaliteit van het JPO verder uitgerold worden. De doelmatigheid van inzet van middelen zal centraal gesteld gaan worden.

4.5 Thuiszitters

Passend onderwijs heeft als hoofddoel dat alle kinderen een passende onderwijsplek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden.

Het SWV faciliteert scholen onder andere via financiële middelen (basis- en extra ondersteuning, maatwerk en innovatie), inzet van het schoolondersteuningsteam en het team Absoluut Verzuimers⁷ om het aantal thuiszitters terug te dringen. Tussen het SWV en leerlingzaken is structurele samenwerking gerealiseerd rond de groep van 'dreigende' thuiszitters. Een leerling die langer dan vier weken geen onderwijs volgt, is een thuiszitter. Het gaat zowel om leerlingen zonder schoolinschrijving als om leerlingen met een schoolinschrijving die langer dan vier weken verzuimen. Zogenaamde brugfunctionarissen⁸ monitoren en updaten periodiek de lijst van thuiszitters. Daarnaast is een van de afspraken, opgesteld in samenwerking met de coördinatoren passend onderwijs, dat het eerste agendapunt van het JES het bespreken van de thuiszitters is. In 2023 hebben gemeenten, SPPOH en SWVZHW gezamenlijk gewerkt aan een verbetering van de Routeboeken schoolverzuim PO en VO. In de nieuwe versie zijn recente (landelijke) ontwikkelingen opgenomen. Daarnaast zullen de aanpassingen ertoe moeten leiden dat beide Routeboeken handzamer en eenvoudiger in gebruik worden. In 2024 zal de uitrol en implementatie van de aangepaste Routeboeken plaatsvinden. Hiervoor zullen we de directiekringen en werkvelden benutten. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de werkwijze zoals beschreven in het Routeboek gestalte krijgt in het JES van alle scholen. De borging hiervan ligt in de jaarlijkse terugkerende JES-evaluatie.

Samen met gemeenten en SPPOH hebben we een eerste stap gemaakt in het analyseren van de overzichten thuiszitters. Deze analyse is doorlopend onderwerp van gesprek in het Kwartaaloverleg Thuiszitters, waarin het SWVZHW samen met SPPOH, leerplicht en beleid van alle drie de gemeente de trends en processen rondom thuiszitters bespreekt.

Er is vaak sprake van zeer complexe situaties die om een intensieve aanpak en maatwerkoplossingen vragen. Het OPDC biedt hierbij via verschillende trajecten een integrale aanpak voor leerlingen die (dreigen) thuis komen te zitten. Er zijn in 2023 in totaal 114 leerlingen bediend die anders thuis zouden komen te zitten.

De tabel hieronder geeft het aantal verhuisleerlingen binnen Nederland en het aantal absoluut verzuimers (AV) weer. Het aantal absoluut verzuimers is tijdens de Covid-19 uitbraak gedaald. Sinds de scholen weer open zijn, is er een stijging zichtbaar. De voornaamste reden voor de toename van het AV is de hoge instroom van nieuwkomers.

Overzicht tellingen Absoluut verzuim en verhuisleerlingen (binnen Nederland)

⁷ Twee schoolondersteuners zijn aangesteld om de leerlingen die via Leerplicht bij ons worden aangemeld (absoluut verzuimers) te voorzien van onderwijs.

⁸ Twee consulenten SWVZHW en twee leerplichtambtenaren

AV + VHL ⁹	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Verhuisleerlingen	26	37	24
Absoluut verzuimers	95	87	110
Totaal	121	124	134

Aantal thuiszitters en leerlingen met een vrijstelling artikel 5 onder a (Bron: Opgave thuiszitters bij IvO, 2023)

Thuiszitters	Maart 2022	Maart 2023	Juni 2022	Juni 2023	Sept 2022	Sept 2023	Dec 2022	Dec 2023
Thuiszitters (AV/LRV)	151	225	161	210	135	217	253	259
Vrijstellingen artikel 5 onder a	66	62	76	70	52	81	57	80
Aantal leer- en kwalificatieplichtigen	96.706	97.697	96.706	97.690	96.706	97.774	96.706	97.897
Aantal niet schoolgaand per 1000 II	2,23	2,11	2,45	2,06	1,91	2,19	3,2	2,49

De meest voorkomende redenen van langdurig relatief verzuim (LRV) zijn wachten op een passend onderwijsaanbod en lichamelijke en/of psychische belemmeringen. Vanuit het onderwijs krijgen we het signaal dat de problematiek zwaarder en complexer is geworden, mede als gevolg van problemen die zijn ontstaan in de coronaperiode. Gebrek aan motivatie en psychische problemen spelen hierbij een grote rol. Wat de toename van het aantal kinderen met ernstige lichamelijke of psychische belemmeringen verklaart, is niet bekend. Signalen die genoemd worden: de wachtlijsten voor hulpverlening en de instroom van zorgleerlingen. De meeste vrijstellingen die verleend zijn, waren vanuit een kinderdagcentrum (KDC)¹⁰.

Vanuit een verbetering van afstemming van de gegevens met de gemeenten, via de brugfunctionarissen, willen we komen tot directer acteren op verzuim, ongeacht of dit geoorloofd of ongeoorloofd is, en daarmee langdurig verzuim zo veel als mogelijk voorkomen. Eén van de aspecten waarover afstemming plaatsvindt tussen gemeenten en samenwerkingsverband is de vrijstelling van schoolinschrijving op lichamelijke of psychische gronden volgens artikel 5 onder a van de Leerplichtwet. Wanneer ouders een beroep op vrijstelling volgens artikel 5 onder a overwegen, wordt de jongere ingebracht in het Driehoeksoverleg. Het Driehoeksoverleg toetst of er mogelijkheden zijn voor passend onderwijs of een alternatief en geeft hierover procedureel of inhoudelijk advies. De procedure van het Driehoeksoverleg is vastgesteld in 2022. Monitoring en bijstelling van deze procedure is een doorlopend proces.

⁹ AV=absoluut verzuim & VHL=verhuisleerlingen Nederland

¹⁰ Een kinderdagcentrum is een opvang voor kinderen van 2 tot 18 jaar met een (ernstig) verstandelijke of meervoudige beperking

4.6 Commissie van Deskundigen

De CvD is ingesteld door het samenwerkingsverband en heeft de volgende taken: beoordelen van aanvragen voor toelaatbaarheid (TLV) van leerlingen tot het voortgezet speciaal onderwijs (vso) op aanvraag van aan het samenwerkingsverband verbonden scholen voor v(s)o. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in aanvragen voor cluster 3 en cluster 4 en kan het gaan om zowel een indicatie als een herindicatie.

Daarnaast is de CvD ook ingesteld voor het beoordelen van aanvragen voor maatwerkplus arrangementen voor het vso, beoordelen van aanvragen voor toelaatbaarheid van leerlingen tot het Praktijkonderwijs (pro) en aanwijzing leerwegondersteunend onderwijs (lwoo).

De CvD adviseert de directeur(-bestuurder) over de toekenning van de toelaatbaarheidsverklaringen (PrO, cluster 3 en 4), maatwerkplus arrangementen en aanwijzingen lwoo. De directeur-bestuurder neemt het uiteindelijke besluit.

Totaal aantal aanvragen

Onderstaand overzicht laat het totale aantal aanvragen zien voor cluster 3 en 4 en de maatwerkplus arrangementen in schooljaar 2022 – 2023.

Onder-instroom betreft leerlingen die in de eerste klas van het vso instromen.

Zij-instroom betreft leerlingen die pas later in hun schoolcarrière instromen in het vso.

Tabel 1: Totaal aantal TLV aanvragen schooljaar 2022-2023 Cluster 3 en 4 en Maatwerkplus arrangementen. Tussen haakjes worden de aantallen van vorig schooljaar weergegeven.

2022-2023	Onder-instroom	Zij-instroom	Herindicaties	Totaal
Cluster 3	87 (71)	16 (12)	18 (27)	121 (110)
Cluster 4	85 (104)	71 (75)	29 (49)	185 (228)
Totaal				306 (347)

2022-2023	Hoog	Midden	Aangepast bedrag	Totaal
Maatwerkplus	10	2	1	13 (1) *

* van de 13 aanvragen zijn er 4 verlengingsaanvragen.

Tabel 2: Totaal aantal TLV aanvragen en Maatwerkplus aanvragen verdeeld over de afgelopen vijf jaar.

	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Cluster 3	167	138	157	110	121
Cluster 4	351	184	227	228	185
FlexCollege*	141	71	49	-	-
EO **	16	6	15	9	-

Maatwerkplus	-	-	6	1	13
Totaal	675	399	454	348	319

* Met ingang van het schooljaar 2021-2022 verlopen de aanvragen voor het FlexCollege niet langer via de commissie van deskundigen maar rechtstreeks via het FlexCollege (het huidige OPDC).

** Met ingang van het schooljaar 2022-2023 is Extra Ondersteuning in het vso komen te vervallen.

Opvallende zaken

Ten aanzien van de aanvragen voor cluster 3 is een lichte stijging te zien in het aantal TLV aanvragen van 110 naar 121. Opvallend is met name de sterke toename van het aantal onder-instromers. Gezien de wachtlijsten in het so cluster 3 ligt het in de lijn der verwachting dat het aantal aanvragen voor vso cluster 3 de komende jaren verder zal stijgen. Ten aanzien van de herindicaties is daarentegen een lichte daling te zien van 27 naar 18.

Voor cluster 4 is een daling te zien in het aantal TLV aanvragen ten opzichte van vorig schooljaar. Met name het aantal onder-instromers is gedaald van 104 vorig schooljaar naar 85 dit schooljaar. Ook het aantal herindicaties is sterk gedaald van 49 naar 29 dit schooljaar.

Zowel bij cluster 3 als bij cluster 4 zien we een daling als het gaat om het aantal herindicaties. De CvD en de scholen zijn sinds twee jaar via de verkorte procedure met elkaar in gesprek over deze verlengingsaanvragen. Uitgangspunt daarbij is dat er sprake dient te zijn van een onderwijsperspectief. Indien dit niet het geval is wordt er gezocht naar andere mogelijkheden. Zoals bijvoorbeeld VAVO, doorstroom naar het mbo of een dagbestedingsplek. Het aantal zij-instromers is zowel voor cluster 3 als cluster 4 nagenoeg gelijk gebleven.

Het aantal maatwerkplus arrangementen is in schooljaar 2022-2023 toegenomen. Een verklaring hiervoor kan gevonden worden in het feit dat de extra ondersteuning voor het vso is afgeschaft én er meer duidelijkheid is gekomen over het maatwerkplus arrangement bij de vso scholen en hoe dit aangevraagd kan worden. De toegekende maatwerkplus arrangementen betreffen vso cluster 3.

4.7 De aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp

4.7.1 Haags Toekomstperspectief jeugd- en gezinshulp

In het eerste kwartaal 2023 heeft het samenwerkingsverband een aantal intensieve dialoogsessies met de gemeente Den Haag en twee geselecteerde samenwerkingsverbanden voor jeugdhulp gevoerd over het Toekomstperspectief jeugd- en gezinshulp gemeente Den Haag. In deze dialoogsessies zijn voorwaarden geschapen om te komen tot een goede aansluiting tussen het onderwijs en de nieuwe Haagse jeugd- en gezinsteams per 01-01-2024. Deze voorwaarden zijn in het OOGO bekrachtigd en vormen de basis om de komende acht jaar met elkaar te komen tot een doorontwikkeling en verbetering van de samenwerking. Denk hierbij aan de ontwikkeling van collectieve vormen van jeugdhulp op school, positie van het schoolmaatschappelijk werk, school als vind- en werkplaats en de ontwikkeling naar inclusief onderwijs.

In juni 2023 is de opdracht definitief gegund aan twee samenwerkingsverbanden Jeugd- en Gezin:

- Samenwerkingsverband Jeugd- en Gezin Kracht: Percelen Escamp en Aan de Kust (Loosduinen, Segbroek en Scheveningen)

- Samenwerkingsverband Jeugd- en Gezin RondomJou: Percelen Centrum en Aan de Rand (Leidschenveen/Ypenburg, Laak en Haagse Hout)

In september en oktober is er tussen beide samenwerkingsverbanden Jeugd en Gezin, Kracht en RondomJou, gemeente Den Haag en het SWVZHW intensief gesproken over de aansluiting van het onderwijs per 1 januari 2024 op de Haagse jeugdhulp. Om de afspraken realistisch en uitvoerbaar te houden, met de focus op zorgcontinuïteit voor zowel de scholen als de individuele leerlingen, zijn er procesafspraken gemaakt voor de aansluiting en is er een ontwikkelagenda gemaakt voor het eerste jaar. In oktober zijn achtereenvolgens de schoolbesturen, schoolleiders, coördinatoren passend onderwijs en andere JES-partners (leerplicht/JGZ) geïnformeerd. Belangrijke ontwikkeling voor 2024 gaat het vormgeven en uitvoeren worden van collectieve inzet en ondersteuning vanuit jeugdhulp in het onderwijs, aangepast op de ondersteuningsbehoefte van betreffende school. Dit zal een substantiële bijdrage gaan leveren aan de maatschappelijke opdracht tot inclusie en normaliseren.

4.7.2 Samenwerking H3 Programma Passend Onderwijs Jeugdhulp

Vanaf juli 2019 hebben de drie gemeenten Den Haag, Rijswijk en Leidschendam/Voorburg met SWVZHW/SPPOH intensief samengewerkt op dossiers onderwijs-jeugdhulp binnen het Programma Onderwijs Jeugd (POJ). Ook in 2023 is er binnen het programma op een aantal thema's doorontwikkeld, welke hieronder besproken zullen worden.

Met de beweging die Den Haag maakt om zelf een forse transitie jeugdhulp uit te voeren, ontstaan er meer verschillen op uitvoeringsniveau. De betrokkenheid van Volk met het huidige programma en programma-inrichting stopt op 31-12-2023.

Vanaf het jaar 2024 zal het Programma Passend Onderwijs Jeugdhulp in een andere vorm gecontinueerd worden aan de hand van een werkagenda met focus op de ontwikkeling naar een collectief context gerichte aanpak met een rijk aanbod van (inclusief) onderwijs en jeugdhulp.

Project 'Buitenkans'

Project Buitenkans is in 2021 geïnitieerd om achterstanden die bij leerlingen waren ontstaan door de gevolgen van de schoolsluitingen in de periodes van corona terug te dringen. Scholen zagen de kansongelijkheid en het verzuim toenemen. Jongeren zaten en zitten vaker niet lekker in hun vel en sociale structuren staan onder druk. De inzet van Project 'Buitenkans' is mogelijk gemaakt door de NPO-gelden waarbij aan structurele verbeteringen op scholen wordt gewerkt. Voor het voortgezet onderwijs is gewerkt aan 2 thema's;

1. Samen werken aan welbevinden en aanwezigheid in het vo

Het Project 'Buitenkans' heeft in 2023 in samenwerking met 10 vo-scholen een gestructureerde aanpak met 6 stappen een tool box ontwikkeld met als doel 'Samen werken aan welbevinden en aanwezigheid in het vo'. Tijdens een kennisfestival in het voorjaar 2023 hebben meer dan 200 professionals nader kennis gemaakt met dit aanbod. In het schooljaar 2023-2024 zullen nog eens 7 scholen m.b.v. de aanpak aan de slag gaan met dit thema.

Met het afronden van het project 'Buitenkans' is de aanpak overgedragen aan het SWVZHW voor verdere doorontwikkeling i.s.m. de vo-scholen.

2. Slim samenwerken in het JES

In de afgelopen 2 jaar is er in het project 'Buitenkans' het instrument PAMM (Passend Aanbod Mogelijk Maken) ontwikkeld. De uitkomsten van PAMM geeft behalve de school inzicht in

verbetering ook het SWV input op welke beleidsterreinen verbeteringen mogelijk zijn. Denk hierbij aan aanscherpingen voor het Routeboek Verzuim en Thuiszitten.

Met het afronden van het project 'Buitenkans' is PAMM overgedragen aan het SWVZHW voor verdere doorontwikkeling i.s.m. de vo-scholen.

3. *Leren van Casuïstiek*

In dit traject is er vanuit het project 'Buitenkans' een methodiek ontwikkeld om met samenwerkende partijen onderwijs en jeugdhulp op niveau van middenmanagement weerbarstige casussen te bespreken met als doel de individuele en gezamenlijke inzet te verbeteren. De besprekingen hebben in 2023 geleid tot verbeteringen in het primair proces en onderlinge samenwerking. Het SWVZHW zal deze vorm van leren dan ook continueren in 2024.

Onderwijs Jeugdhulparrangementen (OJA's)

In 2023 is de OJA Jeugdcoach gecontinueerd voor het OPDC en het Pleysier College Oosterbeek.

Verdeling Fte OJA

	Fte
OPDC	3,2
Pleysier College Oosterbeek	1
Totaal	4,2

In het voorjaar 2023 is er door Kohnstamm Instituut en Oberon onderzoek gedaan naar de activiteiten van de jeugdcoaches, de behaalde resultaten en de impact op de doelgroep.

Uit dit onderzoek blijkt dat de inzet van de jeugdcoach van grote meerwaarde is voor de betrokken jongere en diens ouder(s) en de scholen. De veerkracht van de jongere wordt versterkt en uitval van school en werk wordt voorkomen, de kans op een zelfstandige en geslaagde participatie in de samenleving neemt toe. De enthousiaste, gemotiveerde en deskundige jeugdcoaches zijn verbindend met zorg op school, verwijzen naar jeugdhulp indien nodig, werken samen met- en voor de ouders en jongere, altijd gericht op onderwijscontinuïteit en goed toekomstperspectief voor deze jongere.

In de onderhandelingen met het Haags toekomstperspectief Jeugd- en gezinshulp is afgesproken dat de OJA gecontinueerd blijft in de huidige vorm tot augustus 2025. Dat geeft de tijd om vanuit het gedachtegoed van de OJA in te gaan zetten op een bredere collectieve inzet van jeugdhulp (zowel preventief als curatief) op de scholen binnen het concept 'school als vind- en werkplaats'.

4.7.3 Af- en ombouw residentieel onderwijs JeugdzorgPlus

Op 31 maart is er vanuit het ministerie van OCW de opdracht aan de samenwerkingsverbanden gegeven om verantwoordelijkheid te nemen voor de kwaliteit van onderwijs en het bieden van passend onderwijs aan jeugdigen die tijdelijk verblijven in een residentieële voorziening (uitgezonderd jeugdigen in een justitiële jeugdinrichting). Het ministerie wil waarborgen dat:

- alle jongeren een doorlopende, ononderbroken ontwikkeling doormaken. Na plaatsing in een residentieële jeugdhulpvoorziening blijft de school van herkomst verantwoordelijk en de jongere blijft daar ingeschreven.
- alle jongeren de kans krijgen om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen en te werken aan herstel om een plek in de samenleving te verwerven.

In voorbereiding op deze opdracht, zijn er intensieve gesprekken gevoerd met de instellingsscholen, coördinerend gemeente en de samenwerkingsverbanden in het landsdeel Zuid-West.

Op 11 juli is de Subsidieregeling onderwijscoalities af- en ombouw gesloten jeugdhulp gepubliceerd. Deze subsidie is een belangrijke stap om het onderwijs te ondersteunen bij om- en afbouw van residentieel onderwijs.

Op initiatief van SWVZHW, SWV Midden-Holland en Rijnstreek, Koers VO en PPO Rotterdam (i.v.m. de doelgroep 4-12 jarigen) is gezamenlijk een subsidieaanvraag geschreven voor de af- en ombouw van het residentieel onderwijs JeugdzorgPlus in nauwe samenwerking met het bestuur van iHub Onderwijs (namens de instellingsscholen) en de gemeente Rotterdam (namens de gemeenten in de 5 jeugdhulpregio's). In september hebben alle 15 samenwerkingsverbanden in landsdeel Zuid-West zich aangesloten bij deze coalitie.

Het doel van de coalitie is om inclusief onderwijs te realiseren voor een groep leerlingen met zeer complexe problematiek op meerdere leefgebieden, verblijvend in de JeugdzorgPlus instelling (al dan niet kleinschalig). Dit is een noodzakelijk onderdeel en kan als motor dienen voor de ontwikkeling naar inclusief onderwijs zoals omschreven in de werkagenda "naar inclusief onderwijs in 2035" van OCW en de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden. Voor de individuele leerling wil de coalitie een doorlopende leerlijn borgen door in te zetten op een integrale aanpak en een intensieve samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp.

De aanvraag is in september ingediend bij het ministerie van OCW en begin december gehonoreerd. Op 1 november is een projectgroep ingericht en is een projectleider gestart om de coalitie te ondersteunen deze beweging mogelijk te maken. SWVZHW is penvoerder namens de coalitie.

4.8 Rol ouders

Ouders worden systematisch als partners meegenomen in het begeleidingsproces van hun kind. Bij alle plannen voor extra ondersteuning en aanvragen van een TLV worden ouders door de scholen i.s.m. de consulent van het schoolondersteuningsteam SWVZHW betrokken. Het is wettelijk verplicht dat ouders instemmen met het OPP en betrokken zijn bij de evaluatie. Ouders ondertekenen de aanvraag voor een TLV. Bij herplaatsingen van leerlingen door medewerkers van het schoolondersteuningsteam van het SWV worden ouders uitgenodigd voor een gesprek om ze te betrekken bij het vinden van een nieuwe school voor hun kind. Ook geven ouders toestemming voor het bespreken van hun kind in het JES.

In 2023 is een tevredenheidsonderzoek afgenomen onder leerlingen en ouders die gebruik maken van de bovenschoolse voorziening, het OPDC. Samengevat is de uitkomst:

Tevredenheid leerlingen bij plaatsing OPDC (Retour Regulier, Perspectiefklassen, mbo):

- hoogste score *Ik ben op de hoogte van de voortgang van mijn schoolwerk;*
- laagste score *Ik ben op de hoogte van het plan en de doelen van mijn plaatsing op het OPDC;*
- gemiddeld rapportcijfer = 6,73

Tevredenheid ouders bij plaatsing OPDC (Retour Regulier, Perspectiefklassen, mbo):

- onvoldoende respondenten om een betrouwbaar beeld te geven

Tevredenheid leerlingen bij crisisplaatsing OPDC:

- hoogste score *Ik voel dat ik welkom ben op het OPDC;*

- laagst op *De docent van het OPDC houdt rekening met wat ik nodig heb*;
- gemiddeld rapportcijfer = 8,45

Tevredenheid ouders bij crisisplaatsing OPDC:

- hoogste score *Mijn kind is welkom op het OPDC*;
- laagst op *Het startgesprek op het OPDC hebben wij als prettig ervaren*;
- gemiddeld rapportcijfer = 8,4

Het Samenwerkingsverband zet zich ervoor in om ouders op een goede en evenredige manier te laten participeren in de OPR. Ten behoeve van de verbetering van informatievoorziening is de website verder geoptimaliseerd voor ouders en jongeren.

Conform de landelijke opdracht vanuit het Ministerie OCW is er in 2022 een actief Ouder- en Jeugdsteunpunt (OJSP) ingericht en ondergebracht bij het SWV, in samenwerking met SPPOH en de Gemeenten Haaglanden. Dit informatiepunt is via de website van het Samenwerkingsverband en telefonisch bereikbaar voor ouders en jongeren die vragen hebben over passend onderwijs en/of jeugdhulp.

In 2023 is de bereikbaarheid vergroot door de openstelling van een WhatsApp-nummer en is er een centrale landingspagina geactiveerd: www.ojsp-haaglanden.nl. Ook zijn er flyers -en posters met uitleg en contactgegevens van het OJSP verspreid in de vo-scholen. In 2024 zal verdere verspreiding plaatsvinden bij jeugdhulpverleningspunten en via de websites van de vo-scholen. De signaleringsfunctie van het OJSP zal in 2024 meer aandacht krijgen, als input voor mogelijk te ontwikkelen beleid; trends en knelpunten kunnen vanuit de vragen van ouders en leerlingen zichtbaar worden. Zichtbaar is al wel dat de vraag naar een passende school het meest wordt gesteld.

Aantal vragen binnengekomen OJSP-Haaglanden

Periode	Vragen m.b.t. po	Vragen m.b.t. vo
01-08-2022 tot 01-01-2023	64	18
01-01-2023 tot 01-08-2023	156	38
01-08-2023 tot 31-12-2023	75	36

4.9 Klachten

Op de website van het samenwerkingsverband staat de klachtenregeling vermeld. Klachten worden altijd voorgelegd aan de Geschillencommissie Passend Onderwijs. Over het verslagjaar 2023 is er één klacht voorgelegd aan de Geschillencommissie. Dit betrof een klacht omtrent het besluit van de commissie van deskundigen om een TLV af te geven. De Geschillencommissie heeft het samenwerkingsverband in dit geval in het gelijk gesteld, maar wel het advies gegeven een aantal aanpassingen te maken in de (beschrijving van) de procedure. Dit advies is inmiddels opgevolgd. Onze in- en extern vertrouwenspersoon maakt een separaat jaarverslag.

5. Financiën

5.1 Belangrijkste kenmerken van het financieel beleid

De belangrijkste inhoudelijke doelstelling van het financieel beleid is het ervoor zorg te dragen dat de middelen zoveel als mogelijk direct of indirect ten goede komen aan de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, zoals dit ook o.a. beschreven is in het Ondersteuningsplan 2021-2025. Met deze middelen zijn de scholen (mede) in staat om passend onderwijs en passende ondersteuning te verzorgen voor alle leerlingen in ons samenwerkingsverband. Voorwaardelijk hiervoor is, dat we er zorg voor dragen dat de continuïteit van het SWV als financieel gezonde organisatie gewaarborgd wordt. Daarnaast is het SWV werkgever en heeft zij als taak om te garanderen dat salarissen, ook in onvoorziene situaties, betaald kunnen worden en overige (personele) risico's en verplichtingen afgedekt zijn.

De belangrijkste kaders voor het financiële beleid zijn vastgelegd in de volgende financiële beleidsdocumenten:

- De gespecificeerde, vastgestelde jaarbegroting 2023
- De vastgestelde meerjarenbegroting 2023-2029
- Treasury-statuuut SWV ZHW, hetgeen ultimo 2024 geactualiseerd gaat worden
- Procesbeschrijvingen SWV (met o.a. de financiële processen), vastgesteld in 2021 en in schooljaar 2023 – 2024 herzien (vastgesteld in maart 2024).
- Risico-analyse welke wordt toegelicht in de continuïteitsparagraaf.

Bij het opstellen van de begroting 2023 is besloten om:

1. Zeer scherp te begroten en daarmee uitsluitend op te nemen in de baten en de lasten waar een hoge mate van zekerheid over het daadwerkelijk realiseren was.
2. Geen post “onvoorzien” op te nemen in de begroting.
3. Reeds uit te gaan van een te verwachten nabetaling van het ministerie van 3% over 2023 in oktober 2024.

Deze uitgangspunten passen we nu reeds 3 jaar toe, waarbij de reden voor uitgangspunt 3 was dat er jaarlijks financiële meevallers waren, die gepubliceerd en uitgekeerd werden in het vierde kwartaal en daarmee in de lasten niet meer op te nemen waren. Daardoor was een positief resultaat onontkoombaar. Zeker met het oog op de toen reeds voorziene maatregel 23 (afgekondigd door de minister in januari 2021) waarin gesteld is dat samenwerkingsverbanden geen bovenmatige reserves meer mochten hebben, was dit een manier van begroten die ons zou moeten behoeden voor “meevallers” en daarmee onvoldoende onze primaire doelstelling zouden behalen.

De begroting 2023 is opgesteld in het najaar van 2022 met de kennis en inzichten van toen. In de loop van 2023 zijn er echter enkele onvoorziene zaken geweest die van invloed zijn geweest op ons financiële beleid en daarmee ook op het resultaat over 2023.

5.2 Samenvattend resultaat van het financieel beleid

De belangrijke doelen die wij ons gesteld hebben in ons ondersteuningsplan, in aanvulling op of verdere uitwerking van de wettelijke taken en onze maatschappelijke opdracht, die in de begroting vertaald zijn in programma's, zijn uitgevoerd. Daarmee is vanuit het financieel beleid een ondersteuning gegeven aan het realiseren van de inhoudelijke doelen. Als samenwerkingsverband hebben wij ons ten doel gesteld om de reserves af te bouwen naar een voor het ministerie, maar ook voor onszelf acceptabel en veilig niveau. Ondanks de extra investering m.b.t. de doelen uit het ondersteuningsplan, maar ook ondanks extra onderzoek en ondersteuning van de scholen in het realiseren van passend onderwijs, hebben wij het beoogde resultaat niet behaald. Wel is het ons gelukt om de inhoudelijke doelen vanuit het ondersteuningsplan te behalen. In financiële zin dient de kanttekening gemaakt te worden gemaakt dat niet alles zoals gepland is overschreden.

In de risicoparagraaf hebben we een aantal aspecten opgenomen waarin wij mogelijk een groei van de uitgaven in de toekomst voorzien. Samen met de scholen en de besturen zullen we hierop beleid gaan formuleren om ook de komende jaren de brede doelstelling van het samenwerkingsverband te kunnen blijven behalen.

Tenslotte zullen we voor de komende jaren de begrotingsuitgangspunten die we bij het opstellen van de begroting 2023 (zie 5.1) hebben gehanteerd heroverwegen. Met een kleinere reserve zullen we nog scherper dan voorheen aan de wind moeten varen en alle mogelijke risico's moeten incalculeren.

5.3 Staat van baten en lasten 2023

Nettoresultaat

Het jaar 2023 is afgesloten met een negatief resultaat van - € 65.378 Dit betekent een positiever resultaat van € 606.375 ten opzichte van het begrote negatieve resultaat van - € 671.753 voor het kalenderjaar 2023.

Dit negatieve resultaat is samengesteld uit positieve en negatieve afwijkingen van baten en lasten ten opzichte van de begroting. Het negatieve resultaat is met name voor een deel veroorzaakt door de CAO-compensatie, dit heeft zowel een positief als negatief effect gehad in 2023. Daarnaast hebben de hogere afdrachten aan onze aangesloten schoolbesturen effect gehad.

Hieronder treft u de Staat van Baten en Lasten 2023 aan, en vervolgens de toelichting hierop.

Staat van Baten en Lasten (x € 1)

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Vershil Realisatie Vs. Begroot	Realisatie 2022
	€	€		€
3 Baten				
3.1 Rijksbijdragen	57.787.682	53.524.148	4.263.534	54.679.350
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	1.727.819	1.593.118	134.701	1.634.350
3.5 Overige baten	1.415.750	1.246.565	169.185	1.763.230
Totaal baten	60.931.251	56.363.831	4.567.420	58.076.930
4 Lasten				
4.1 Personeelslasten	7.558.043	6.606.059	951.984	6.830.525
4.2 Afschrijvingen	79.352	63.000	16.352	97.389
4.3 Huisvestingslasten	690.313	584.657	105.656	602.634
4.4 Overige lasten	2.088.959	1.682.332	406.627	2.049.497
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen	50.738.899	48.094.436	2.644.463	48.989.424
Totaal lasten	61.155.566	57.030.484	4.125.082	58.569.468
Saldo baten en lasten	-224.315	-666.653	442.338	-492.538
6 Financiële baten en lasten	158.937	-5.100	164.037	16.228
Totaal resultaat	-65.378	-671.753	606.375	-476.310

5.3.1 Baten

OCW-Bekostiging 2023 (Baten)					
Soort bekostiging	Realisatie			Begroting	Vershil
	Regulier	NPO	Totaal	Regulier	
Lichte ondersteuning Algemeen	4.221.767	-	4.198.266	3.920.519	277.747
Lichte ondersteuning LWOO	17.528.567	-	17.528.567	16.277.742	1.250.825
Lichte ondersteuning Pro	6.677.549	189.938	6.867.487	6.201.044	666.443
Zware ondersteuning	28.985.718	-	28.985.718	27.124.843	1.860.875
Subsidie Hoogbegaafden	207.644	-	207.644	116.958	90.686
	57.621.245	189.938	57.787.682	53.641.106	4.146.576

We hebben als SWV in een grootstedelijk gebied al enige jaren een hoger dan gemiddeld deelnamepercentage aan PrO en een hoger aantal leerlingen met een aanwijzing lwoo. Ook in 2023 was dit het geval, waarbij de door het rijk beoogde deelnamepercentages invloed heeft op de baten en de lasten van het SWV en dit afwijkend is van onze daadwerkelijke afdracht.

Een flink aandeel van deze stijging is de nabetaaling van de bekostiging van het schooljaar 2022-2023 en de daaraan gekoppelde hogere bekostiging van 2022-2023 en 2023-2024. De gerealiseerde baten OCW-bekostiging inclusief NPO-gelden voor leerlingen op Pro onderwijs zijn € 4.146.576 hoger dan

begroot. Exclusief NPO-gelden zou de gerealiseerde OCW-bekostiging € 3.956.106 hoger dan begroot zijn geweest.

Onderstaand overzicht geeft het totaal van leerlingaantallen 2023 aan. Het verschil van 374 leerlingen zit voornamelijk in de stijging van het aantal nieuwkomers, maar ook door de lichte groei in het VSO.

Deze afwijkingen hebben invloed op de baten en lasten, alsmede op de doorbetalingen.

leerlingoverzicht 2023

Aantal leerlingen 2023 werkelijk versus begroot			
Type onderwijs	Definitief Begroot		Vershil
VO-overige (incl. nieuwkomers en Vavo)	31.647	31.273	374
Pro	3.245	3.245	-
LWOO	1.370	1.370	-
VSO	1.042	1.038	4
	37.304	36.926	378

5.3.2 Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn € 134.701 hoger dan begroot. Dit komt door de bijdragen vanuit de gemeente voor BOVO m.b.t. de nieuwkomers en door de onduidelijkheid van de verdeelsleutel van de kosten van de OJA's.

5.3.3 Overige baten

De overige baten zijn € 127.815 lager dan begroot. Oorzaak hiervan is dat er minder leerlingen dan begroot op het OPDC geplaatst zijn en daar onderwijs hebben gevolgd en ondersteuning gekregen, waardoor er voor minder leerlingen bijdragen gefactureerd zijn aan de stamscholen.

5.3.4 Personeelslasten

De personeelslasten bedragen € 7.563.043 ten opzichte van € 6.606.059 begroot, en is een overschrijding van € 956.984. Deze overschrijding is als volgt opgebouwd:

1. De 'salariskosten personeel in loondienst' en overige personele kosten zijn € 7.388 lager dan begroot.
2. Bij 'personeel niet in loondienst' is een overschrijding te zien van € 1.000.463. Bij het maken van de begroting was het uitgangspunt dat de vacatures waar externe inhuur op ingezet was vervuld zouden worden door medewerkers in dienst. Vanwege het grote personeelstekort zijn wij gedwongen geweest om toch meer externe medewerkers in te huren.
3. Er is een vrijval 'personele voorzieningen' van € -52.975 opgenomen, maar wij begroten hiervoor geen bedrag. Door herstel en vertrek zijn de risico's nagenoeg nihil geworden waardoor er een vrijval heeft kunnen plaats vinden.

5.3.5 Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn € 16.352 hoger dan begroot, dit heeft onder anderen te maken met uitgaven voor aanschaf van middelen die betrekking hadden op de verhuizing van het stafbureau.

5.3.6 Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 105.656 hoger, dit heeft voornamelijk te maken met indexatie van de huurkosten en daarnaast een aantal maanden dubbele service kosten i.v.m. de verbouwing en verhuizing van het stafbureau. Daarnaast hebben we voor het nieuwe kantoor verschillende kleine materialen moeten aanschaffen.

5.3.7 Overige lasten

De overige lasten zijn € 416.733 hoger dan begroot. Een totaal van € 258.346 aan hogere kosten zijn met name veroorzaakt door de verbouwing en verhuizing van het stafbureau. Ook zijn er verschillende trajecten van onderzoek gedaan waarvoor extra externe deskundigheid is ingehuurd. Het gaat hier met name over kosten gerelateerd aan:

- Onze nieuwe opdracht vanuit OCW betreffende de ontwikkeling van 'inclusief onderwijs', dit heeft geresulteerd in hogere vergaderkosten, kosten voor manifestatie en inzet van deskundigen.
- De ontwikkeling van het nieuwe ondersteuningsplan 2025 – 2029 die gestart zijn in 2023 en waarvoor nog geen budget was gereserveerd in de begroting.

Vanwege de verdere uitrol van ICT, maar ook de her-implementatie van AFAS per 1-1-2024 in 2023 geleid tot hogere kosten. Daarnaast zijn vanwege de aanpassing van de procedure van de overstap van primair naar voortgezet onderwijs hogere kosten gemaakt.

5.3.8 Doorbetaling aan de schoolbesturen

Een belangrijk deel van de baten van het SWV wordt doorbetaald aan de schoolbesturen. Denk hierbij aan de doorbetaling ten behoeve van de zware ondersteuning (vso) of de lichte ondersteuning (lwoo en Pro).

Doorbetalingen 2023 aan schoolbesturen			
	Realisatie	Begroting	Verschil
Verplichte afdrachten door OCW	41.311.809	39.050.278	2.261.531
Doorbetaling op basis van 1 februari	-	-	-
Programmakosten t.b.v. schoolbesturen	9.427.090	9.044.158	382.932
	50.738.899	48.094.436	2.644.463

Verplichte afdrachten 2023 door OCW			
Lasten	Realisatie	Begroting	Verschil
Afdracht Pro	7.445.275	7.107.039	338.236
Afdracht LWOO	17.995.950	16.833.827	1.162.123
Afdracht VSO	15.870.584	15.109.412	761.172
	41.311.809	39.050.278	2.261.531

In het overzicht hierboven ziet u de samenstelling van deze post. Het saldo is € 2.261.531 nadeliger dan begroot. Dit komt voornamelijk door de stijging van de CAO PO waar het speciaal onderwijs onder valt.

5.4 Balans ultimo 2023

Vanwege het negatieve resultaat van € 65.378 is het vermogen gedaald naar € 1.455.034. Deze daling heeft geen gevolgen voor de liquiditeit omdat wij in december een 2-tal subsidies vooruit hebben ontvangen. Hierdoor zijn de kortlopende schulden gestegen. Vanwege de nieuwe huisvesting van het staffbureau hebben wij investeringen gedaan in de materiële vaste activa en ook hebben wij vanuit de huurovereenkomst een borg betaald, waardoor ook de financiële vaste activa zijn gestegen.

Hieronder treft u de balans per 31 december 2023 (x € 1)

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Immateriële vaste activa	16.358	21.811	Eigen vermogen	1.470.139	1.535.518
Materiële vaste activa	667.371	147.268	Voorzieningen	133.762	192.641
Financiële vaste activa	88.049	19.205			
Totaal vaste activa	771.778	188.284			
Vlottende activa					
Vorderingen	1.224.827	903.132	Kortlopende Schulden	5.518.998	1.456.409
Liquide middelen	5.126.294	2.093.152			
Totaal vlottende activa	6.351.121	2.996.284			
Totaal activa	7.122.899	3.184.568	Totaal passiva	7.122.899	3.184.568

5.5 Kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kan een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de balanssituatie per ultimo 2023.

	2023	2022	Signaleringswaarde inspectie
Solvabiliteit 1			
Verhouding eigen vermogen/ totaal vermogen	20,6%	48,2%	geen
Solvabiliteit 2			
Verhouding eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen	0,23	0,54	Kleiner dan 0,30
Liquiditeit			
Vlottende activa/kortlopende schulden	1,2	2,1	Kleiner dan 0,75
Rentabiliteit			
Verhouding resultaat / totale baten	-0,00	-0,01	lager dan -0,1
Weerstandvermogen			
eigen vermogen / totale baten	0,02	0,03	kleiner dan 0,50

5.6 Treasury-verslag

Ten aanzien van het beheer van de middelen voert het SWV een beleid met een minimaal risico, conform de Regeling beleggen en belenen voor de onderwijsinstellingen, waarbij -indien mogelijk- rendement wordt verkregen respectievelijk zo min mogelijk negatieve rente hoeft te worden betaald op de overtollige middelen. Vanuit dit streven zijn wij in november 2021 overgegaan naar Schatkistbankieren. De treasury taken en - verantwoordelijkheden zijn beschreven en vastgelegd in een treasurystatuut van februari 2022. Deze zal in 2024 geactualiseerd gaan worden naar de huidige governance structuur.

5.7 Continuïteitsparagraaf

5.7.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt op basis van de ontwikkeling van de te verwachten leerlingenaantallen, de meerjarenbegroting 2024-2029 en de meerjaren vermogens- en kasstroomontwikkeling de continuïteit van ons SWV geschetst.

Het SWV staat de komende jaren op financieel gebied voor fikse uitdagingen. De doelstellingen in het Ondersteuningsplan 2021 – 2025 zijn ambitieus, maar kosten ook geld. Voor de jaren 2022 en 2023 was ultimo 2020 al een bestemmingsreserve in de jaarrekening opgenomen om in de jaren 2022 en 2023 extra geld te besteden aan belangrijke speerpunten. Echter, het negatieve resultaat 2021, o.a. veroorzaakt door kosten uit hoofde van genoemde speerpunten 'naar voren' te halen in 2021 en andere extra gemaakte kosten, zetten extra druk en bezinning op de financiële sturing voor de komende jaren. Daarbij dient het nader te bepalen weerstandsvermogen, zo mogelijke in gelijke tred met door het Ministerie van OCW bepaalde signaleringswaarde, als minimaal eigen vermogen zal moeten worden nagestreefd. Daarnaast hebben wij het komende jaar weer een nieuw ondersteuningsplan te maken voor de periode 2025-2029.

Doordat we minder vrije reserves hebben, zullen we in de begrotingen van de komende jaren nog weer scherper aan de wind moeten varen en mogelijke risico's incalculeren.

In 2024 zullen we participeren in een onderzoek naar de lichte groei van het speciaal onderwijs en daarbij een doorberekening maken naar de mogelijke groei in de komende jaren van het vso. De uitkomst van dit onderzoek kan gevolgen hebben voor de begroting van de komende jaren.

5.7.2 Ontwikkeling leerlingenaantallen

Leerlingenaantallen (1-10 voorafgaand jaar)	2023 verslagjaar	2024 verslagjaar	2025 verslagjaar	2026 verslagjaar	2027 verslagjaar	2028 verslagjaar
VO overige	31.647	31.666	31.685	31.704	31.723	31.742
Leerlingen Pro	3.245	3.270	3.295	3.295	3.295	3.295
Leerlingen LWOO	1.370	1.370	1.370	1.370	1.370	1.370
Leerlingen VSO	1.042	1.038	1.038	1.038	1.038	1.038
Totaal VO	37.304	37.344	37.388	37.407	37.426	37.445

5.7.3 Meerjaren balanspositie

Het exploitatieresultaat 2023 is € 65.378 negatief. In de komende jaren zijn er negatieve, maar ook positieve resultaten begroot. Hierdoor zal het eigen vermogen de komende jaren gelijk blijven. Alleen in 2025 zal het eigen vermogen rond de 1,2 miljoen bedragen. Daarnaast zullen ook de liquide middelen de komende jaren toereikend zijn. Omdat wij het in 2023 ontvangen subsidiebedrag betreffende af- en ombouw van de jeugdzorg+ in 2024 in zullen gaan zetten verwachten wij dat wij met onze balansposities de komende jaren weer terugkomen in de lijn van de afgelopen jaren.

Meerjaren balanspositie	2023 Verslagjaar	2024 Prognose	2025 Prognose	2026 Prognose	2027 Prognose	2028 Prognose
Activa						
Immateriële vaste activa	16.358	12.158	7.958	3.758	-	-
Materiële vaste activa	667.371	581.465	495.559	459.653	423.305	383.199
Financiële vaste activa	88.049	68.844	68.844	68.844	68.844	68.844
Vlottende activa	1.224.827	983.000	983.000	983.000	983.000	983.000
Liquide middelen	5.126.294	1.423.840	1.267.445	1.530.881	1.542.603	1.611.922
Totaal Activa	7.122.899	3.069.307	2.822.806	3.046.136	3.017.752	3.046.965
Passiva						
Eigen vermogen	1.470.139	1.470.139	1.223.638	1.446.968	1.418.584	1.447.797
Voorzieningen	133.762	133.762	133.762	133.762	133.762	133.762
Kortlopende Schulden	5.518.998	1.465.406	1.465.406	1.465.406	1.465.406	1.465.406
Totaal Passiva	7.122.899	3.069.307	2.822.806	3.046.136	3.017.752	3.046.965

5.7.4 Ontwikkeling eigen vermogen

Het eigen vermogen blijft de komende jaren ongeveer gelijk (zie 5.7.3.). Het geschetste verloop van het eigen vermogen over de jaren 2024 – 2028 beweegt zich ver onder de gestelde signaleringswaarde van 3,5% (circa € 2 miljoen op basis van de begroting 2024) welke door het Ministerie van OCW is gesteld in maatregel 23.

5.7.5 Meerjaren exploitatie

Hieronder treft u de meerjaren staat van baten en lasten aan. Deze is door de RvT goedgekeurd in december 2023.

Meerjarenexploitatie	2023 verslagjaar	2024 prognose	2025 prognose	2026 prognose	2027 prognose	2028 prognose	2029 prognose
Baten							
Rijksbijdragen	57.787.682	58.774.487	60.537.722	62.353.853	64.224.469	66.151.203	68.135.739
Overige overheidsbijdragen	1.727.819	1.905.096	1.905.096	1.576.160	1.576.160	1.576.160	1.576.160
Overige Baten	1.415.750	6.669.733	1.571.752	1.465.189	1.520.497	1.566.933	1.619.350
	<u>60.931.251</u>	<u>67.349.316</u>	<u>64.014.570</u>	<u>65.395.202</u>	<u>67.321.126</u>	<u>69.294.296</u>	<u>71.331.249</u>
Lasten							
Personeelslasten	7.558.043	7.081.697	7.469.307	7.783.969	8.165.802	8.559.079	8.963.516
Afschrijvingen	79.352	90.106	90.106	90.106	90.106	90.106	90.106
Huisvestingslasten	690.313	735.512	771.076	808.386	847.532	888.603	931.694
Overige instellingslasten	2.088.959	2.033.734	1.998.444	2.006.666	2.043.372	2.087.562	2.136.838
Doorbetalingen aan schoolbesturen	50.738.899	57.408.267	53.932.138	54.482.745	56.202.698	57.639.733	59.457.203
	<u>61.155.566</u>	<u>67.349.316</u>	<u>64.261.071</u>	<u>65.171.872</u>	<u>67.349.510</u>	<u>69.265.083</u>	<u>71.579.357</u>
Saldo baten en lasten	-224.315	-	-246.501	223.330	-28.384	29.213	-248.108
Financiële baten en lasten	158.937	-	-	-	-	-	-
Resultaat	-65.378	-	-246.501	223.330	-28.384	29.213	-248.108

5.7.6 Meerjaren kasstroomoverzicht

	Kasstroomoverzicht werkelijk 2022 en prognose 2023-2028											
	2023		2024		2025		2026		2027		2028	
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten												
Saldo baten en lasten	-224.315	-	-	-246.501	223.330	-28.384	29.213					
Aanpassing voor:												
Afschrijvingen	79.352	90.106	90.106	90.106	90.106	90.106	90.106					
Voorzieningen	-58.879	-	-	-	-	-	-					
Verandering in vlottende middelen:												
Vorderingen	-321.695	241.827	-	-	-	-	-					
Schulden	4.062.590	-4.053.592	-	-	-	-	-					
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	3.537.053	-3.721.659	-156.395	313.436	61.722	119.319						
Ontvangen interest	160.557	-	-	-	-	-	-					
Betaalde interest (-/-)	-1.620	-	-	-	-	-	-					
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	3.695.990	-3.721.659	-156.395	313.436	61.722	119.319						
Kasstroom uit investeringsactiviteiten												
Investerings in immateriële vaste activa	-594.005	-	-	-	-	-	-					
Investerings in materiële vaste activa	-	-	-	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000					
Mutatie overige financiële vaste activa	-68.844	19.205	-	-	-	-	-					
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-662.849	19.205	-	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000					
Mutatie liquide middelen	3.033.141	-3.702.454	-156.395	263.436	11.722	69.319						
Beginstand liquide middelen	2.093.153	5.126.294	1.423.840	1.267.445	1.530.881	1.542.603						
Mutatie liquide middelen gedurende het boekjaar	3.033.141	-3.702.454	-156.395	263.436	11.722	69.319						
Eindstand liquide middelen	<u>5.126.294</u>	<u>1.423.840</u>	<u>1.267.445</u>	<u>1.530.881</u>	<u>1.542.603</u>	<u>1.611.922</u>						

Resume

Als we kijken naar de overzichten die in paragraaf 5.7.1 t/m 5.7.6 zijn opgesteld voor de jaren 2024 tot en met 2028 dan kan het bestuur op basis van deze overzichten vanaf 2024 een andere koers gaan varen om het eigen vermogen onder het niveau van de gehanteerde 3,5% vanuit de ministeriele maatregel 23 te houden. Er zal bij het opstellen van de begroting voor 2025 goed gekeken moeten worden welke keuzes er gemaakt worden om de gestelde eisen die zijn beschreven in het treasury-statuut en de risicoanalyse ook te behalen.

5.7.7 Risicoanalyse/Risicomanagement

In 2023 hebben we 2 risico-analyses laten opstellen die beide uitkwamen op of net boven de 3,5 %. In overleg met de Raad van Toezicht en de Raad van Aangesloten Schoolbesturen hebben we vastgesteld dat dit echter gezien moet worden als een absoluut maximum en de risico-afdekking richting de € 1.500.000 dient te gaan. Bij het opstellen van de begroting 2025 en meerjarenbegroting 2025 – 2030 zal dit risicobedrag nader vastgesteld dienen te worden.

Hieronder zijn de risico's opgenomen zoals benoemd in de risico-analyse. Deze zal in 2024 opnieuw beschouwd en aangepast vastgesteld moeten worden.

Nr.	Omschrijving	Kans	Gevolg min	Gevolg max
1	Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende baten als gevolg van daling van het aantal leerlingen vo in het samenwerkingsverband	50%	€ 150.000	€ 300.000
2	Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende verplichte afdrachten aan het VSO - algemeen	50%	€ 150.000	€ 300.000
3	Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende verplichte afdrachten aan het VSO - categorie hoog	50%	€ 50.000	€ 150.000
4	Ongedekte lasten door onvoorziene stijging LWOO leerlingen	30%	€ 300.000	€ 500.000
5	Ongedekte lasten door onvoorziene stijging PRO leerlingen	30%	€ 50.000	€ 150.000
6	Ongedekte lasten door lager dan begrote indexering van de baten	50%	€ -	€ 50.000
7	Ongedekte lasten door onvoorziene stijging aantal residentiële leerlingen vanuit gesloten residentiële instellingen	90%	€ 150.000	€ 300.000
8	Ongedekte lasten door instabiliteit in doelsubsidies	70%	€ 50.000	€ 150.000
9	Onvoorziene extra lasten voor het OPDC	70%	€ 300.000	€ 500.000
10	Ongedekte lasten door reputatieschade	10%	€ 150.000	€ 300.000
11	Financiële gevolgen van beëindiging arbeidsrelatie ter voorkoming van een geschil of om een bestaand geschil op te lossen (o.a. arbeidsconflicten)	50%	€ 50.000	€ 150.000
12	Hoger dan begrote kosten voor vervanging door ziekte of door arbeidsmarkt schaarste	70%	€ 150.000	€ 300.000
13	Ongedekte lasten door tegenvallende overige overheidsbijdragen en subsidies	50%	€ 150.000	€ 300.000
14	Restrisico's	50%	€ 150.000	€ 300.000
15	Uitvoeringsrisico's in de bedrijfsvoering	100%	€ 150.000	€ 300.000

5.7.8 Aanwezigheid en werking van het interne beheersings- en controlesysteem

Zoals in 3.1 reeds is vermeld, is er een gedegen planning & control systeem. De administratieve organisatie is vastgelegd in het procedureboek. Hierop is ook het interne controlesysteem gebaseerd. Mede n.a.v. advies van de accountant is in 2023 gewerkt aan de verbetering van de procedures en met name het financiële planning & control systeem. In 2024 zal er verder gewerkt gaan worden aan het optimaliseren van het managementinformatiesysteem.

6. Horizontale verantwoording

De belangrijkste partners van het SWV zijn:

Scholen

De scholen zijn, hoewel zij feitelijk een onderdeel zijn van het SWV, ook de belangrijkste partners van het SWV. Van een formele verantwoording naar de scholen is nog geen sprake. Wel worden scholen via gerichte berichtgeving, nieuwsbrieven, directiekringen en werkvelden (Coördinatoren Passend Onderwijs) betrokken bij het beleid en de ontwikkelingen binnen het SWV. Ook worden schoolleiders door hun bestuurders geïnformeerd over relevante beleidsbesluiten van het SWV. Daarnaast wordt elk schoolniveau vertegenwoordigd door één schoolleider in de Adviesraad, welke een belangrijk klankbord vormt voor het SWV.

In 2023 is er besloten om, naast de losse directiekringen per niveau, ook de directiekring breed in het leven te roepen. Deze wordt gebruikt om de schoolleiders met elkaar in gesprek te laten gaan over onderwerpen die hen allen raken. Deze verandering is gemaakt naar aanleiding van de feedback die wij gekregen hebben in de tevredenheidsonderzoeken

Gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk

De programma- en overlegstructuur passend onderwijs en gemeentelijke jeugdhulp richt zich op samenwerking en afstemming tussen de samenwerkingsverbanden en de drie gemeenten. Binnen deze structuur wordt ook het OOGO voorbereid. Het OOGO wordt gezamenlijk gevoerd met de drie Gemeenten: Rijswijk, Leidschendam-Voorburg en Den Haag en de samenwerkingsverbanden voor Primair en Voortgezet Onderwijs in aanwezigheid van het mbo. In principe wordt er tweemaal per jaar OOGO gevoerd. De ene keer met het Onderwijs als onderwerp en de andere keer staat de jeugdhulp centraal. Daarnaast sluiten wij ook aan bij de LEA (Lokale Educatieve Agenda) van de gemeente Leidschendam-Voorburg en de stuurgroep POJ (Projectgroep Onderwijs - Jeugdzorg). In 2024 zal deze stuurgroep in het kader van inclusief onderwijs zich het Kernteam Inclusiever Onderwijs Jeugdhulp (IOJ) noemen.

Jeugdzorginstellingen

Om Passend Onderwijs vorm te geven is de samenwerking met diverse jeugdinstanties essentieel. Onderwijs en jeugdhulp hebben verschillende expertise en verantwoordelijkheden, maar dienen in staat te zijn om samen te werken en af te stemmen voor jongeren die zowel in de school als vanuit het jeugddomein ondersteuning nodig hebben. Essentieel zijn de periodieke overleggen met het schoolmaatschappelijk werk en het VO - jeugdteam.

Ouders

Ouders zijn een belangrijke partner voor het SWV. Zonder de betrokkenheid en de instemming van ouders kan het SWV-leerlingen niet begeleiden naar een passende school. Zij worden betrokken bij de besluiten over begeleiding en (her)plaatsing van hun eigen kind. Daarnaast zijn er 6 plaatsen in de Ondersteuningsplanraad gereserveerd voor ouders.

Primair onderwijs

Met het Samenwerkingsverband primair onderwijs wordt intensief samengewerkt rond de overstap van primair naar voortgezet onderwijs voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte. In periodieke overleggen tussen beleidsmedewerkers en directeur-bestuurders wordt kennis gedeeld en wordt er samengewerkt en afgestemd rond de aansluiting onderwijs-jeugdhulp en de inrichting van onderwijsjeugdhulparrangementen. De samenwerking met SPPOH is in het afgelopen jaar medegeïntensiveerd door het delen van hetzelfde kantoor en het gestructureerd inplannen van overleggen tussen de medewerkers van de twee samenwerkingsverbanden.

Middelbaar beroepsonderwijs

Met het mbo wordt onder meer binnen de programmastructuur VSV samengewerkt rond de overstap van kwetsbare leerlingen van voortgezet onderwijs naar mbo. Het OPDC heeft nauwe contacten met het mbo in verband met de kwalificatie en overstap van leerlingen naar het mbo.

Samenwerkingsverbanden Jeugd en Gezin

Zoals is hoofdstuk 4.9.1 benoemd zijn er twee samenwerkingsverbanden jeugd- en gezin opgericht die per 01-01-2024 van start gaan. Het samenwerkingsverband is intensief betrokken geweest bij dit proces. Voornamelijk in de voorbereiding en in de communicatie naar scholen, schoolbesturen, copa's en andere JES-partners heeft het samenwerkingsverband een bijdrage geleverd. We zullen nauw betrokken blijven bij het verdere verloop van deze transitieperiode.

7. Verslag van het DB, IB, TB, RvT en RAS

7.1 De Governance

Tot november 2023 bestond het Integraal Bestuur (IB) en zaten daarin 16 leden: van elk aangesloten bestuur een bestuurlijk vertegenwoordiger. Vanuit het Integraal Bestuur zijn vijf leden gekozen die het Dagelijks Bestuur (DB) vormen. Het Toezichthoudend Bestuur bestond uit de overige elf leden. Het Integraal- en Toezichthoudend bestuur werden ondersteund door een onafhankelijke voorzitter. Het Integraal Bestuur besloot in de vergadering van 8 december 2022 een extra vergadering op 26 januari 2023 te beleggen, waarin wordt onderzocht hoe de Governance in lijn kan worden gebracht met een voorstel/motie van de Kamercommissie Onderwijs. In dat voorstel wordt opgeroepen volledig onafhankelijk toezicht te organiseren en een verplichte organieke scheiding tussen bestuur en intern toezicht in te stellen. Het one-tier model van het SWVZHW voldeed hier niet aan. Mede hierom is er in de vergadering van 26 januari 2023 besloten om een proactieve stap te zetten en over te gaan tot een two-tier model met een onafhankelijke Raad van Toezicht. In hoofdstuk 7.3 pagina 52 zijn de belangrijkste punten die tijdens deze vergadering besproken zijn, en ten grondslag liggen aan de verandering, te vinden. Om de betrokkenheid van de leden van het Integraal Bestuur te borgen blijven zij aangesloten bij het SWVZHW in de Raad van Aangesloten Schoolbesturen, lidmaatschap is hierbij verplicht. Per 1 november 2023 zijn voor deze Governance wijziging de nieuwe statuten gepasseerd en is de Raad van Toezicht geïnstalleerd. Tevens is de rol van directeur van het samenwerkingsverband veranderd naar die van directeur-bestuurder.

7.2 Verslag Dagelijks Bestuur (DB)

In 2023 bestond het DB uit de volgende leden:
 De heer H. Elbers (voorzitter, VO – Haaglanden)
 De heer A. Kastelein (Stichting Rijnlands Lyceum)
 De heer S. Verheul (Leo Kanner Onderwijsgroep)
 Mevrouw M. Veldhuis (Pleysier College)
 De heer E. van Vliet (Lucas Onderwijs)

Besluitenlijst DB per 26 januari 2023

<p>Agendapunt 3 Wijzigingen en aanvullingen Ondersteuningsplan 2021 – 2025 Besluit: De aanvullingen en wijzigingen worden door het DB met een positief advies voorgelegd aan het Integraal Bestuur.</p>
<p>Agendapunt 4 Handboek OPDC 2.0 Besluit: Het Handboek OPDC 2.0 wordt vastgesteld.</p>
<p>Agendapunt 6 Koersnotitie Pilots Inclusiever Onderwijs Besluit: De Koersnotitie Pilots voor inclusiever onderwijs dient te worden aangepast en op 9 maart a.s. opnieuw in het DB te worden geagendeerd.</p>

Besluitenlijst DB per 9 maart 2023

<p>Agendapunt 3 Governance</p>

<p>Besluit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Routekaart blijft het leidende document in de wervingsprocedure directeur-bestuurder. De twee BAC's worden qua samenstelling gewijzigd. • De directeur-bestuurder wordt voorlopig ingeschaald in schaal 17. Op termijn is het aan de RvT om te beslissen of de CAO Bestuurders VO wordt toegepast. • Vanuit het DB zullen de heren Elbers en van Vliet het wervingsproces regisseren
<p>Agendapunt 4 Nieuwe Huisvesting</p> <p>Besluit: Het verslag van de extra DB-vergadering van 22 februari 2023 rond de besluitvorming nieuwe huisvesting wordt ongewijzigd vastgesteld. Daarin staat dat het DB de verhuizing goedkeurt op voorwaarde dat het DB van SPPOH ook instemt.</p>
<p>Agendapunt 5 Managementletter accountant 2022</p> <p>Besluit: De managementletter van de accountant 2022 zal conform de opmerkingen van de directeur en het DB worden aangepast en voorgelegd worden aan de auditcommissie en ter informatie aan het Toezichthoudend Bestuur.</p>
<p>Agendapunt 6 Concept Jaarverslag 2022</p> <p>Besluit: Het conceptjaarverslag 2022 wordt aangepast en de financiële paragraaf zal worden ingevoegd. Dit concept wordt geagendeerd in het DB van 19 april 2023.</p>
<p>Agendapunt 7 Koersnotitie Pilots Inclusiever onderwijs</p> <p>Besluit: De aangepaste notitie wordt vastgesteld en de directeur krijgt opdracht om pilots in nauwe samenwerking met de scholen uit te werken en te monitoren.</p>
<p>Agendapunt 8 Oberon / Kohnstamm rapport</p> <p>Besluit: Het DB kan zich vinden in de twee adviezen in het rapport van Oberon en Kohnstamm en geeft dit mee aan de directeur voor de besluitvorming in de stuurgroep POJ.</p>
<p>Agendapunt 9 Brief minister weerstandsvermogen samenwerkingsverbanden</p> <p>Besluit: Het DB adviseert deze brief tot expliciet punt van aandacht te maken voor de directeur en penningmeester bij het opstellen van de jaarcijfers.</p>

Besluitenlijst DB per 19 april 2023

<p>Agendapunt 3 Jaarverslag 2022</p> <p>Besluit: Het aangepaste concept jaarverslag 2022 wordt met een positief advies voorgelegd aan het Integraal Bestuur.</p>
<p>Agendapunt 4 Managementrapportage 2023-2</p> <p>Besluit: Managementrapportage 2023-2 wordt vastgesteld.</p>
<p>Agendapunt 5 Voortgang W&S procedure directeur-bestuurder</p> <p>Besluit: De aangepaste profielschets directeur-bestuurder zal voor een laatste check worden voorgelegd aan de heren Elbers en van Vliet.</p>
<p>Agendapunt 6 Verkenning van een bestuurlijke route naar inclusief onderwijs</p> <p>Besluit: Het SWV stelt een bestuurlijke notitie op rond het ontwikkeltraject naar inclusief onderwijs. Deze notitie wordt geagendeerd in het DB van 25 mei a.s. en daarna in het IB van 1 juni 2023.</p>
<p>Agendapunt 7 Mededelingen</p> <p>Besluit: In het kader van vervolgonderzoek lwoo en PrO is in overleg met Cito afgesproken dat zij de ontbrekende data beschikbaar zullen stellen als zij van de scholen/schoolbesturen toestemming hebben. Het DB kan hiermee instemmen.</p>

Besluitenlijst DB per 25 mei 2023

Agendapunt 3 Jaarverslag 2022

Besluit: Het aangepaste concept jaarverslag 2022 wordt met een positief advies voorgelegd aan het Integraal Bestuur.

Agendapunt 4 Bestuurlijke Opdracht Inclusief onderwijs

Besluit: Het samenwerkingsverband wordt gevraagd om een oplegger te schrijven voor de discussie tijdens het IB. Deze wordt vervolgens langs De heer Kastelein en De heer Elbers gestuurd voor eventuele aan-/opmerkingen.

Agendapunt 5 Transitieplan nieuwe Governance en vragen over de positionering van de directeur-bestuurder in relatie tot een aantal overlegorganen

Besluit: Directeur-bestuurder neemt wel plaats bij OOGO en VSV, niet bij VOP en kamerbreed.

Agendapunt 6 Herstructurering van het Residentiële onderwijs

Besluit: De DB leden agenderen dit item bij de VO-raad en de sectorraad. Het SWV houdt het bestuur op de hoogte van de politiek besluitvorming. Dit punt wordt ook geagendeerd op het IB van 1 juni 2023.

Besluitenlijst DB per 29 juni 2023

Agendapunt 3 Evaluatie wervingsprocedure directeur-bestuurder

Besluit: B&T gaat opnieuw een directeur-bestuurder werven. Aan het IB wordt op 4 juli voorgelegd om het DB de procedure af te laten maken, de governance rond 1 november over te laten gaan en de heer van Haren per deze datum als interim bestuurder aan te stellen tot de beoogd directeur-bestuurder start.

Agendapunt 4 Afstroomtafel

Besluit: Het SWV heeft hier geen rol in, de heer Elbers brengt het onderwerp in bij het VOP.

Agendapunt 6 Extra agendapunt: instroomcijfers

Besluit: Een gecorrigeerde lijst wordt opgesteld.

Besluitenlijst DB per 18 september 2023

Agendapunt 4 Afspraak personeel SWV

Besluit: Het DB oordeelt dat de bijeenkomst momenteel niet noodzakelijk is en de afspraak wordt afgezegd.

Agendapunt 6 Reglementen

Besluit: Het reglement wordt nagelopen op de genoemde punten en het RAS reglement komt opnieuw op de agenda.

Agendapunt 7 Overgang directeur-bestuurder

Besluit: Het aanleveren van de statuten en de inschrijving van de directeur-bestuurder bij de KvK heeft prioriteit. Aanpassingen bij de bank volgen hierna.

Besluitenlijst DB per 11 oktober 2023

Agendapunt 3 Inkoopbeleid

Besluit: Het inkoopbeleid wordt ongewijzigd vastgesteld.

Ingelast agendapunt Bekostiging basisondersteuning

Besluit: Er wordt dit jaar opnieuw gekozen om de basisondersteuning aan het begin van het schooljaar uit te betalen.

7.3 Verslag Integraal Bestuur (IB)

In 2023 hebben de volgende bestuurders deelgenomen aan het IB:

De heer L. Oomen (onafhankelijk voorzitter)

De heer E. van Vliet (Lucas Onderwijs)

De heer R. Peeters (Stichting de Haagse scholen), in 2023 opgevolgd door Mevrouw K. Peters

Mevrouw M. Veldhuis (Stichting JC Pleysier College)

De heer B. Olders (Stichting Resonans Onderwijs)

De heer M. De Vries (GSR Rijswijk)

De heer M. Zaal (Horizon / iHUB)

De heer A. Jansen (Stichting Vrije Scholen Zuidwest Nederland)

Mevrouw F. van der Vloed (Yuverta), in 2023 opgevolgd door De heer N. van Steensel

De heer H. Elbers (Stichting VO – Haaglanden)

De heer S. Verheul (Leo Kanner Onderwijsgroep)

De heer M. van Kesteren (Herman Broerenstichting)

De heer A. Kastelein (Stichting Het Rijnlands Lyceum)

De heer P. Lamers (Stichting Scholengroep Spinoza)

Mevrouw J. Snippe (SCOH)

De heer S. Zuiderwijk (Christelijk Gymnasium Sorghvliet)

De heer K. Heek (VCL)

Het Integraal Bestuur is in 2023 zeven keer bijeengewees. Hieronder volgt een weergave van de genomen besluiten.

Conclusies ingelast IB 26 januari 2023

De heer van Asseldonk, adviseur op dit onderwerp en sparringpartner voor het IB, concludeert dat er consensus is over de volgende punten:

- Er moet een directeur / bestuurder SWVZHW gaan komen en een wervingsprocedure worden opgesteld.
- Ten behoeve van het werkgeverschap van een dergelijke functionaris is een onafhankelijke RvT noodzakelijk.
- Dat betekent het organiseren van onafhankelijk toezicht/aanpassing van de Governance.
- Het inrichten van een Raad van aangesloten schoolbesturen met voldoende zeggenschap/invloed en verplicht lidmaatschap voor alle aangesloten schoolbesturen.
- Statutaire borging van de succesvolle samenwerking in het nieuwe model/behouden van de huidige slagkracht.
- Het goed regelen van de positie van de RvT t.o.v. de Raad van aangesloten schoolbesturen.
- Het instellen van een agendacommissie die voorbereidend werk verricht voor de bijeenkomsten van de Raad van aangesloten schoolbesturen.
- Te overwegen een onafhankelijk voorzitter van de Raad van aangesloten schoolbesturen aan te stellen.

Besluitenlijst IB per 16 februari 2023

Agendapunt 3 Notitie Governance

Besluit:

- Het IB stemt er mee in om de wervingsprocedure directeur-bestuurder bij het DB te beleggen. De concept functiebeschrijving zal op basis van de gemaakte opmerkingen in deze vergadering worden aangepast.
- Het IB gaat akkoord met het voorstel dat de werkgroep Governance in de volgende vergadering met een Kadernotitie Governance komt waarin de bevoegdheden en expertises van de RvT-leden nader worden uitgewerkt. In deze notitie wordt ook een voorstel opgenomen rond de samenstelling en werving van de RvT, inclusief de voorzitter. Daarnaast zullen de gemaakte opmerkingen m.b.t. de bevoegdheden van de RAS er in worden opgenomen.

Agendapunt 4 wijzigingen en aanvullingen OP 2021-2025

Besluit: Vastgesteld

Besluitenlijst IB per 30 maart 2023

Agendapunt 3 Notitie Governance

Besluit:

- De werkgroep Governance zal de input meenemen en een voorstel rond een specifieke weging van de stemverhouding aan het IB voorleggen. Dit zal onderdeel uitmaken van de concept statuten, die op de vergadering van 1 juni 2023 geagendeerd zullen worden.
- De notitie is vastgesteld. De adviezen van de notaris worden door de werkgroep Governance tot concrete voorstellen uitgewerkt en aan het IB voorgelegd.
- De heer Oomen wordt benoemd als beoogd voorzitter RvT, tevens kwartiermaker voor de nieuwe RvT.

Besluitenlijst IB per 1 juni 2023

Agendapunt 3 Jaarstukken 2023

Besluit: Vastgesteld

Agendapunt 4 concept statuten nieuw bestuursmodel

Besluit: Het advies om dit een gekwalificeerde meerderheid op te nemen in de statuten wordt gevolgd. De statutenwijziging wordt goedgekeurd.

Besluitenlijst ingelast IB 4 juli 2023

Besluit:

- Het IB vraagt aan het DB zo spoedig mogelijk na de zomervakantie een nieuwe wervingsprocedure directeur-bestuurder te starten conform de afspraken omtrent aanpassing wervingsstrategie.
- De wijziging van de Governance vindt plaats rond 1 november 2023.
- De heer van Haren zal bij de wijziging van de Governance door de RvT aangesteld worden als interim-directeur-bestuurder tot het aantreden van de geworven directeur-bestuurder.

Conclusies ingelast IB 18 september 2023

Er zijn 5 projecten naar inclusief onderwijs geformuleerd, tijdens het IB van 12 oktober a.s. zal een conclusie getrokken worden over wie zich aan welk project gaat committeren, waar van ieder bestuur verwacht wordt aan minimaal 1 project mee te werken.

Besluitenlijst IB per 12 oktober 2023

Agendapunt 4 Kaderbrief

Besluit: De kaderbrief wordt ongewijzigd vastgesteld

7.4 Verslag Toezichthoudend Bestuur (TB)

In 2023 hebben de volgende bestuurders deelgenomen aan het TB:

De heer L. Oomen (onafhankelijk voorzitter)

De heer Olders (Stichting Resonans Onderwijs)

De heer M. Zaal (Horizon)

De heer M. de Vries (GSR Rijswijk)

Mevrouw F. van der Vloed (Yuvarta)

De heer K. Heek (VCL)

De heer S. Zuiderwijk (Christelijk Gymnasium Sorghvliet)

De heer M. van Kesteren (Herman Broerenstichting)

De heer R. Peeters (Stichting de Haagse scholen)

Mevrouw J. Snippe (SCOH)

De heer A. Jansen (Stichting Vrije Scholen Zuidwest Nederland)

Het Toezichthoudend bestuur is één keer in 2023 bijeen geweest.

Besluitenlijst TB per 1 juni 2023

Agendapunt 3 Jaarstukken 2022

Besluit: Het Toezichthoudend Bestuur volgt het positieve advies van de auditcommissie en keurt de jaarstukken goed. Bij het Integraal Bestuur worden de aangedragen punten nog benoemd alvorens het verzoek tot vaststellen.

7.5 Verslag Raad van Toezicht (RvT)

Na de governance-wijziging op 1 november 2023 is de Raad van Toezicht aangesteld met de volgende leden:

De heer L. Oomen (voorzitter)

De heer H. van Asseldonk

Mevrouw G. Kramer-Zeroual

Mevrouw P. Dijkstra

Besluitenlijst RvT per 6 november 2023

<p>Agendapunt 1 Inrichting en organisatie RvT</p> <p>Besluit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het huidige contract met de accountant wordt behouden.
<p>Agendapunt 3 Benoeming en werving directeur-bestuurder</p> <p>Besluit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De heer van Haren wordt aangesteld als directeur-bestuurder a.i. • Er zal aan Chasse gevraagd worden om de nieuwe wervingsprocedure uit te voeren en te begeleiden. Tijdens de RAS-RvT komt er nog een definitief akkoord van de RAS op de profielschets.

Besluitenlijst RvT per 18 december 2023

<p>Agendapunt 3 Inrichting & organisatie RvT</p> <p>Besluit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chasse zal gevraagd worden om een aantal kandidaten voor te dragen, onder andere uit de vorige procedure, als 5e lid van de Raad van Toezicht. • Mevrouw Kramer-Zeroual zal de rol van vice-voorzitter op zich nemen. Mevrouw Dijkstra zal als leerschool toetreden tot de auditcommissie. • Het rooster van aftreden zal als volgt zijn: de heer Van Asseldonk (2025), de heer Oomen (2026), mevrouw Kramer-Zeroual (2027), mevrouw Dijkstra (2028).
<p>Agendapunt 4 Bespreking begroting</p> <p>Besluit: De RvT volgt het positieve advies van de RAS en auditcommissie wat betreft de begroting 2024 en meerjarenbegroting 2024-2029 en keurt deze goed.</p>

7.6 Verslag Raad van Aangesloten Schoolbesturen (RAS)

Besluitenlijst RAS per 7 december 2023

<p>Agendapunt 2 Reglement RAS</p> <p>Besluit: Het RAS-reglement wordt met de genoemde wijzigingen vastgesteld</p>
<p>Agendapunt 4 Begroting</p> <p>Besluit: De begroting zal met genoemde aanpassingen gemaïld worden naar de RAS leden, als niemand hier met bezwaar op reageert zal het aangenomen worden als goedkeuring.</p>